

## ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... .. 840 Lej.  
Fél évre ... .. 420 Lej.  
Negyed évre ... .. 210 Lej.  
Havonta ... .. 70 Lej.

Hirdetések díjazás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,  
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

## ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

\* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. \*

Szerkesztőség:  
Arad, Acsev-palota.  
Kiadóhivatal:  
Aradi Nyomda Vállalat.  
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.  
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
151.

Megjelenik naponta reggel.

## Halál . . !

Léderer Gusztáv csendőrfőhadnagy, tolvaj, rabló és gyilkos feje fölött pálcát tört a megsértett társadalmi jogrend. Az a jogrend, amely egyformán megtorolja a bűntényt, akár polgárember, akár egyenruhás bűnös a tettes. Léderer Gusztáv bűne rettenetes és a büntetés is csak hasonlóan rettenetes lehetett: halál. A bíróság, mint a jogrend őre, úgy találta, hogy a társadalmat meg kell szabadítani ettől a gonosztevőtől és ezért nyúlt legvégül, a legkegyetlenebb eszközéhez, ezért mondotta ki a borzalmas verdiktet: szemét, szeméret.

Léderer Gusztáv sokszor többet vétkezett, minthogy meggyilkolta Kodolka Ferencet. Azzal a ténnyel, hogy áldozatát előre megfontoltan agyonlőtte, kivábotta és holttestét feldarabolva a Dunába lökte. — egyúttal hátra támadta hazája konszolidációját is. A háború és forradalmak utáni beteg, elerőtlenedett és leküzdhetetlen némségekkel viaskodó Magyarország minden lélekzetvételeivel egyezkedik megteremtani belső rendjét. Az ország életkérdése ez. A Márffyák, Piroskáék, Illy Lászlók, Kmettyk, Lédererek azonban elgáncsolni igyekeztek ezt az emberfeletti munkát. Valányszor robbant a bomba s egy-egy ártatlanul legyilkolt ember vére végigfolyt az aszfalton, vagy a paha magyar ugaron, a külföld mindig idegesen megrázkódott és neki szegezte a kérdést a kölcson és konszolidációt könyörgő magyar államférfiaknak: hogyan adjunk mi nektek kölcson, amikor az országokban még mindig labilis a szénély- és vagyonbiztonság? Hogyan gondoljátok ti azt, hogy mi a pénzünket biztosnak látjuk, amikor az állam szolgálatában álló polgári és katonai személyek robbantanak és gyilkolnak? És ilyenkor a magyar államférfiaknak összeszorított fogakkal szegyenkezniök kellett a Lédererek és a hozzá hasonló többiek miatt.

Léderer Gusztáv kétszeresen lakol. Meg kell halnia, mert megölte Kodolka Ferencet és meg kell halnia, mert kést döfött magyar hazája testébe. És ez rendjén is van. Egy állam úgy védekezik ellenségeivel szemben, ahogy tud. Lérázza testéről a férgeket. Még akkor is, ha ezek csillogó uniformist viselnek...

**Lovagias ügy támadt Jorga és Averescu között. — Jubilálnak az aradi színházak. — Kötélhalálra ítélték Léderer Gusztávot. — A sikkasztó gyermekkórházi gondnok a bíróság előtt. — Egyházfők tiltakozása Bucurestiben. — Mária kisikoltott a fogházból. — Harmincezer lejt eredményezett az aradi gyermeknap. — Meghalt a kaszai püspök.**

## Harcot hirdet az egyesült ellenzék.

Az ellenzéki pártok együttes naggyűlése Bucurestiben. — Jorga manifesztumot szövegezett. — Karhatalmi előkészületek az ellenzékkel szemben.

(Bucuresti, május 18.) Vasárnap délelőtt tartotta meg az egyesült ellenzék fővárosi naggyűlését, amelyen dokumentálni kívánták az egyesülést és bevezetni az országos megbuktatására a kormány megbuktatására. A Dacia hatalmas nagyterme szűknek bizonyult a polgárság óriási tömegeinek befogadására, ezért a teremben kiszorultak számára külön népgyűlést rendeztek a szálloda udvarában, sőt az utcán is. A gyűlés fő szónokai Jorga, Michalache, Maniu és Lupu dr. voltak, akik mindannyian hevesen támadták a kormányt és követelték, hogy a Bratianu rezsim haladéktalanul adja át helyét. Hangsúlyozták, hogy az egyesült ellenzék egyesült erővel fog a cél érdekében megvívandó küzdelemhez hozzáfogni. A naggyűlés tartama alatt úgy a teremben, mint a szabadban teljes volt a rend és a nyugalom. A gyűlés résztvevői, az elnök felszólítására nyugodtan, rendzavarás nélkül távoztak. Tüntetésre nem került a sor és a nagyszámban kivezényelt katonaságnak nem akadt dolga. Kisebb incidensek azonban mégis csak előfordultak így Horopan volt minisztert és Jonescu Andrei ügyvédet előállították a rendőrprefekturára, mert át akarták törni a katonai kordont. Dobrescu, az országos ügyvédszövetség elnökének intervenciójára azonban szabadon bocsátották őket. Letartóztatás egyáltalán nem fordult elő.

A naggyűlés résztvevői nagy lelkesedéssel, egyhangulag elfogadták az ellenzék manifesztumát, amely harcra szólítja fel az ország egész népét a kormány ellen. A Jorga által megszerkesztett manifesztum a következőket mondja:

Három éve annak, hogy a kormány a hatalmat kezében tartja, egy erőszakos módon megválasztott parlament segítségével. Az ország érdekeinek szem előtt tartásával ma már el vannak felejtve a nagyhangú ígéretek, ma a kormány egyedüli hatalma már csak a karhatalom, amely egy ember tirranisztikus hajlamainak szolgálatában áll. A közigazgatás lelkiismeretlen s felelőtlen működése által az ország diszkreditálva van, a költségvetés hamis, a gazdasági élet kaotikus, az ország kincsei párthívek kezébe kerültek, tehetetlen diplomáciánk elszigetelte az országot. Nemzeti ségeink elégedetlenek, pedig testvéri jobbként várták az együttműködésre és a közös munkára. Az új területek nyugalma meg van zavarva. A forgalom dezorganizált, mezőgazdasági termelésünk kompromittálva van, iparunk egy pártbankból álló tröszt privilegiuma, adórendszerünk antidemokratikus, a tisztviselők s a nyugdíjasok nyomorognak. Az egyesült ellenzék kéri az ország népét, lássa, be, hogy ez így tovább nem mehet és nyújtson segítséget a kormány megbuktatására. A memorandum így végződik: Mozdósítjuk a lelkiismereteket, a nemzet demokratikus zászlója alatt és akciónk csak akkor fog véget érni, amikor a miniszterek egyedül a nemzeti érdekek megfelelően választatnak ki.

A Lupta értesülése szerint Tatarescu és Mardarescu miniszterek, valamint Nicolescu tábornok Bucuresti rendőrprefektusa ma tanácskozást folytattak a hadügy miniszteriumban az ellenzék tegnapi népgyűlésén alkalmazott rendszabályok eredményéről. A lap úgy értesült, hogy a tanácskozások kiterjedtek a további tün-

etések megakadályozására is, de főleg azokról a rendszabályokról volt szó, amelyeket az újonnan csatolt területeken szándékoznak életbe léptetni.

A Vittorul nyomtatékosan megállapítja, hogy az ellenzék tegnapi népgyűlésén a főváros összes harcos kommunistái megjelentek, a kommunista pártvezérek parancsára azzal a feladattal, hogy ott súlyos rendzavarást idézzenek elő. Szerencsére — írja a lap — a hatóságok óvintézkedései megakadályozták a kommunisták terveinek megvalósítását.

## Ellopták

az aradi liget padjait.

Kellemes szórakozóhelyé varázsolják az aradi városligetet.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi városi gazdasági hivatalnál megbeszélések folynak az aradi város liget újjáélesztésére vonatkozólag. A városligetet a város maga vette kezelésbe és most nagyobb összeget szán arra, hogy teljesen kifogástalan állapotban adja át a közönség rendelkezésére. Már napok óta dolgozik a városi főkertész, megfelelő segéderővel a liget szépítésén, finom homokot szórnak fel, díszvirágokat ültetnek és a keletést renoválják. A nyár folyamán mindennap locsolni fogják az utakat és minden igyekezettel azon lesznek, hogy az aradi közönségnek kellemes kirándulóhelyet létesítsenek. A ligetbe padokat is állítanak ki és ezzel kapcsolatban érdekes tapasztalatra jutottak. Megállapították azt, hogy az utóbbi évek alatt kitett padok nagyrészt a környékbeli házak lakói egész egyszerűen elvitték és az udvarukba tették be. Ezért most a város elhatározta, hogy egy ellenőrző közeget vesz fel, a ki végigjárja a liget környékbeli udvarokat. Ahol a város tulajdonát képező padokat talál, a padot elveszik és az illetőt bírsággal sújtják. Az ellenőrzés megkezdése előtt még felhívják az illetőket arra, hogy a tűzoltólaktanyába szolgáltatassák be a liget padjait és ez esetben eltekintenek a bírságtól. A liget területén levő tennispályákat is teljesen rendbe hozzák és így a közelj napokban Arad egy kellemes kirándulóhellyel lesz gazdagabb.

## Harmincezer lej gyűlt össze az aradi gyermeknapon.

A négy sátor gyűjtésének végső eredménye.

(Saját tudósítónktól.) Elmúlt a gyermeknap. A gyűjtők: fáradhatatlan asszonyok s leányok megpihennek a nemes munkában töltött nap után. Árvaházakban, kunyhók ölében, anyák szikkadt kebelén ragyogó szemű apróságok: ártatlan szívű gyermekek gondolnak hálásan Aradváros szorgos asszonyaira, leányaira. Az anyagi eredményt most számolták össze tekintettel arra, hogy apró adományokból gyűlt össze, mégis közel harmincezer lejt tesz ki, a fáradtságos nap fényes eredmény nyel hozta meg gyümölcsét. Hivatalos megállapítás szerint 29211.25 lej gyűlt egybe a gyermek napon. Ebből dr. Szalay Károlyné sátra 8610.25, özv. dr. Antal Zsigmondné sátra 5471.50, Vásárhelyi Janka sátra 7254.50 és id. Kiss Lajosné sátra 7825 lejt gyűjtött. A gyermeknapi gyűjtés összegét az Anya és Csecsemővédő egyesület kapja kézhez, amely azt gyermekvédelmi célokra használja fel.

## A testnevelés ünnepe.

Aradi testképző-kurzus záróvizsgálója.

(Saját tudósítónktól.) Kedves és szívdertő látványban gyönyörködött vasárnap délután az a válogatott közönség, amely megjelent az aradi zsidóiskola tornatermében Pataki Béláné, testnevelést tanárno testképző és testnevelő-kurzusának záróünnepélyén. A közönség soraiban ott voltak báró Neuman Károlyné, Adler Antor, Zima Tibor képviselő, Zádor Imre, Fejér Györgyök, több gyermek és nőorvos és még sokan mások. — Ragyogó szemű, loknis hajú 4—5 éves apróságoktól kezdve 12—14 éves leánykákig terjedő nagy gárdát vonult fel, hogy bemutatassák a tanárno fáradhatatlan munkálkodásának eredményét. Az izmok fejlesztését és a mozgulatok harmonizációját előzzék azok a gyakorlatok, amelyeket a bordásfalon és a tornapadon mutattak be. Ugyan csak ezeket a célokat szolgálják a bemutatott játékok és népies táncok. A kisebb növendékek dr. Bess Mensendieck amerikai orvosnő módszere szerint fejlesztik a testüket, míg a nagyobbak a Dalcroze-iskola ritmikus mozgulatait mutatták be zongorakísérettel. Pataki Béláné értékes tudását külföldön szerezte és azt most Aradon a leghelyesebb irányban értékesíti. Szépen mozgó és egészséges emberöket nevel, akik a testkultúra minden előnyével indultak majd az élet küzdelmeibe. A test vonalainak arányos fejlődése és a nő rendeltetésének megfelelő fizikum teremtése Patakiné munkájának eredménye. Patakiné tervevette, hogy nemcsak a kisleánykákéval, hanem az anyákkal is intenzíven foglalkozni fog és őket éppen úgy részesíteni fogja a testkultúra minden előnyében. Ha látó szemekkel tekintünk a külföld felé, észrevehetjük, hogy milyen nagy fontosságot tulajdonítanak az utóbbi esztendőkből a testképzésnek, amelynek a sport különböző ágazatain kívül számos speciális intézmény áll a szolgálatában. Különösen a nők között hódít ez az eszme, amely gyakorlati

alkalmazásával alkalmas arra, hogy a nőket szebbé és szervezettebbé ellenállóképesebbé tegye. Patakiné munkássága Arad számára

mára határozottan jelentős érték. Nagy tudása a tegnapi vizsgával bizonyosságot nyert és új stációt jelent Arad kulturájában. (Sz. Sz.)

## Herriot ismét Lyon polgármestere.

Lyonból táviratozzák: Herriot volt művészrelnököt, aki tudvalevőleg kormányelnöksége előtt is Lyon polgármestere volt, ma ismét megválasztották Lyon polgármesterének.

## Ólombetű-katonák, vigyázz, fisztelegj!

Érdekes dokumentum a magyarországi sajtó bécsi észak-keleti részéről. — 1764-ben született meg Pozsonyban az első magyarországi újság. — Százhatvanegy éves lappéldány Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes újságpéldány került ma a kezünkbe. Elsőként kis négyrészes alaku papírlapok, a magyarországi újságkultúra első bátor harcosai, a ma is fennálló „Pressburger Zeitung” első száma, amely utólag indult: 1764. július 14-én. Ez a legelső magyarországi rendszeresen megjelenő lap, amelyről feljegyzés van. Alapítója Fündisch Károly Theophil és megjelent hetenként kétszer, szerkesztője és nyomtatója Johann Michael Landerer vizsgálott nyomdász „In Presburg, wohnhaft nächst dem Fischerthor.” A százhatvanegy esztendő újság fejező szavai: „Pressburger Zeitung, Erstes Stück, Sonnabend, den 14. Juli 1764” és amint egy kis megjegyzés tudat adja, kapható szerdán és vasárnap, a már említett vizsgálott nyomdászmeztérnél, Pozsony városában.

Az első szám sok akkori külföldi eseményről tudósít, így például az első „Cikk”, amely mindössze tizenkét sor, örömmel adja tudat, hogy egy idő óta a kurírok igen sűrűn közlödnek a városban és a bécsi udvar között és ezek a fontos missziókkal utabocsátott diplomáták felette jelentős állami ügyeket tárgyalnak meg. Ugy látszik, már abban az időben is szokás volt eltitkolni a nép előtt a politika boszorkánykonyháján kidolgozott terveket, mert az illető cikkíró a legnagyobb kétségben van afelől, hogy milyen dolgokban utaznak a kurírok, de megjegyzi, hogy „kiszivárgott hírek szerint Portugália és Anellia viszonyáról van jelen esetben szó.” Bővebb tudósítást egy későbbi számról ígér.

Most egy cáfolat következik. Ebben a „Pressburger Zeitung” alaposan megcáfolja azokat a szállongó híreket, mintha a magas francia és hasonlóképpen magas angol udvarok között csak a legesekélyebb mértékben is feszültté vált volna a viszony. Ennek bizonyítására megemlíti, hogy gróf Querchy francia követ a bécsi udvarnál a legnagyobb megismerettségben részesül, minden udvari mulatsághoz hivatalos és a meghatalmazott miniszter ur közel elutazásáról fölösleges beszélni, mert 6 addig fog szórakozni a bécsi udvarnál, amíg kormánya vissza nem hívja. Ez utalás különben arra, hogy az osztrák és angol udvarok szoros szövetségben álltak.

Egy másik kis cikkcske beszámol a rettenetes nápolyi éhínségről. Szomorúan eseteli a szegény nápolyi éhezők nyomorát és örömmel konstatálja, hogy az utóbbi hetekben Franciaországból 50.000 tonna gabonamennyiség érkezett, ami bizonyára enyhíti majd a nyomort. Sajnos azonban az éhínség következtében fellépett betegségekkel már másképpen áll a dolog. Még ezek szenvednek különböző nyavalyákban, ezeknek a gyógyítása annál is inkább nehezebb, mert az emberek félnek hozzányulni beteg embertársaikhoz, ne hogy is megkapják a ragályt. Még azt is megjegyezzük a szomorú nápolyi híradásból, hogy a nápolyi király öielsége dacára a meleg időjárásnak visszavándorozott

térni királysága fővárosába jelenlegi nyaralóhelyéről, de erről a szándékáról a járványra való tekintettel lemondott. Furcsa világ volt akkoriban 1764-ben.

Egy kis háborús eseményről is beszámol a lelkismeretes lapocská. — Ugyanis a genai köztársaság felkelést igyekezett szítani Korzikában és egy genai tiszttel meg is szervezte a forradalmi mozgalmat. De a derék korzikaiak visszaverték a S. Julian ellen intézett támadást, amely alkalommal sok sebesült és halott maradt a helyszínen, ezenkívül nagymennyiségű salétrom és más hadianyag is került a győztesek kezébe. Most ismét magas diplomáciai pikantéria, Paulmy d'Argenson márkis versaillesi követ ur a warsói udvarnál kihallgatáson jelent meg a warsói hercegprímásnál, ami után azonnal elhagyta Lengyelországot, még pedig salát lovat, mert a magas primás megtiltotta, hogy lovakat kölcsönözzenek neki. — Ugyanekkor a porosz királyi követ ur a warsói udvarnál, biztosítja a lengyel kormányt, hogy legmagasabb ura a primás eljárás fölött megelégedését nyilvánította. Ez a kis híradás egyébként bevilágít a híres örökösödési háború kulisszatitkaiba, Nagy Frigyes király francia-ellenes politikájába.

A sok külföldi hír után egy kis belső újsággal is kedveskedik Landerer Michael szerkesztő ur olvasóinak. Tudat adja, hogy Lipót és Ferdinánd főhercegek, mindketten a császári és királyi család legmagasabb tagjai, ezenkívül Mária Anna, Krisztina és Jozefa királyi fenségek — hála Istennek — jól érzik magukat. Egyebekben 1764. június 8-án a legmagasabb udvar Pozsonyban időzött, ahol megtekintették az itt állomásozó két kurasszir regiment gyakorlatait és ugyanekkor az egyik ezredet Lipót főherceg parancsnok legmagasabbán saját maga vezényelte mindenki legnagyobb csodálkozására és megelégedésére. Este meghallgatták a színházban az olasz opera előadásait. Másnap az egész királyi udvar megtekintette az új hajóhidat, majd rövid kirándulás után vissza kegyeskedtek térni a királyi kastélyba. Most jön egy kis hírecske, amelyről akkoriban a magyar szívek megdöbögtek az örömtől. 10-én Pozsony városába érkezett Ferdinánd főherceg és Jozefa főhercegnő, akiket is nagy deputáció fogadott. A küldöttség vezetője Koller Ignác veszprémi püspök ökönyvességével magyar nyelven üdvözölte a legmagasabb vendégeket, mire a legmagasabbak ugyancsak magyarul válaszoltak. 11-én az egész császári udvar, élén a császárral megtekintette a Mi Asszonyunkról elnevezett zárda növendékeinek egy színlelőadását, viszont 12-én este végignéztek az első német komédia előadást.

Az utolsó hír arról számol be, hogy Debrecen városában rettenetes tüzvész pusztított, amelynek következtében száz ház a tűz martaléka lett. Ezután következik azoknak a névsora, akik Pozsony elő- és bevárosában az utóbbi napokban meghaltak. Isten nyugosztalja őket!

Az utolsó oldalán a kiadó és szerkesztő lendületes szavakban jelenti be a közönségnek, hogy utólag indította a „Pressburger Zeitungot” és minden igyekezetével azon lesz, hogy a közönség érdekeit szolgálja, evégből tudósítói vannak minden európai udvarnál. Előfizetési ár külföldieknek évi 6 forint, pozsonyiaknak csak 6, egyes szám ára 4 krajcár.

Az érdekes újság, amelyből még csak egy példány van meg a budapesti Nemzeti Múzeumban, Törökfalvi Lajos aradi gazdatisztá, aki különös véletlen folytán jutott hozzá. Most aztán levelet írt a még ma is fennálló Pressburger Zeitung szerkesztőségének, amelyben felkínálja a ritkaságszerű és kétségtelenül nagyértékű lapot. Hiszi, hogy a pozsonyi lap kapva kap az alkalmon, hogy a valószínűleg kulturális dokumentumot megszerezze.

## Meghalt a kassai püspök

Fischer-Colbrie Ágoston elhunyt.

(Kassa, május 18.) A magyar katolikusságnak mélységes gyászosa van. Egyik legképzettebb és legkiválóbb főpapja: úr. Fischer-Colbrie Ágoston kassai püspök ma hatvanöt éves korában Kassán elhunyt. Fischer-Colbrie érdekes és szépen ivelő karriert futott meg. Apja erdész volt a primási uradalomban, Ágoston fiát a papi pályára adta. Már Esztergomban teológus korában feltűnt tanárainak nagy energiája és tudásvágya és szép jövőt jósoltak neki. Innen Bécsbe került, ahol doktorált is. Sokáig volt bécsi udvari káplán, több főherceg s főhercegnő magyar tanára és hogy a Habsburg-dinasztiába valami kis magyar szellem mégis bevonulhatott, abban sok része volt neki is. 1905-ben püspökké szentelték és Kassára az agg Bubicz Zsigmond tudós és híres műgyűjtő püspök mellé koadjutornak nevezték ki. 1907-ben, Bubicz halála után őt ültették be a kassai püspöki székre. Összeköttetései az udvarral továbbra is fennmaradtak, kedvelt embere volt néhai Ferenc Józsefnek, magas kitüntetéscsokot kapott és titkos tanácsos lett. A forradalom után a vörösök halálra keresték, meg akarták gyilkolni, de ő Rómába utazott, ahonnan csak akkor tért vissza, amikor a proletárdiktatura végetért. Izzó magvarsága nem engedte, hogy távozzék a már csehszlovák területté vált egyházmegyéjéből és a cseh kormány sem merte kérészkölni a lemondását, olyan egyöntetűen állt melléje a felvidéki magyarság. Legutóbb a neve sokat szerepelt, amikor emlékeztetett pásztorlevelével szembehelezkedett a cseh kormány iskolai- és elválasztó-irányu egyházpolitikájával ellen. Sokat támadták ezért, de ő minden támadást keményen állt. Pár hét óta betegeskedett és ma elgyöngült szervezetevel végzett a halál. Fischer-Colbrie a háború előtti években több ízben volt Aradon és itt az emlékeztető őszi katolikus estélyeken érdekes és nívós előadásokat tartott. Még igen sokan vannak, akik emlékeznek a markánscaru főpapra, Csehszlovákia magyarságát hájálával érzékeny veszteség ért.

## Jubilálnak az aradi színházak.

Az ötvenesztendősi téli színház. — A nyári színház negyedszázada. — Nagyszabású emlékünnepek készülnek a kettős jubileumra.

(Saját tud.) Kettős ünnepre készülnek Arad színházai: jubilálnak az aradi színházak. Május 27-én tartják az aradi téli színház ötven éves jubileumát és május 31-én pedig a nyári színház lesz huszonöt éves. Mindkét jubileum alkalmából az illetékes körök nagy ünnepekre készülődnek.

Ezt a két jubileumot nem lehet száraz s lélek nélküli szavakban konferálni, lázas gyorsasággal papírra vetni, hamar kihűlő ólomba önteni s az ujság útján kötelességszerűen a nagyközönségnek tudomására adni. Ennél a két jubileumnál meg kell állni, össze kell szedni a kuszált gondolatokat meg kell állítani az irás rohanását is és a szívünk vérébe kell mártani a tobat. Irni kellene arról a gigászi küzdelemről, amit ötven éve folytat az aradi színház a magyar kultúráért, napjainkban talán erősebben, mint valaha. Utalni kellene azokra a nagy és fényes nevekre, akik az aradi színház deszkáiról emelkedtek országos hírre s akiknek dicsősége, Arad dicsősége.

Az aradi színház igazgatósága nagyszabású ünnepekké kíván megemlékezni erről a kettős jubileumról: beadványt intézett a városi tanácshoz és a színházi bizottsághoz, amelyben nagyszabású emlékünnepeket engedélyezését kéri. Előre láthatóan Fekete Mihály a kért engedélyeket mint. Ez esetben egy ad hoc bizottság alakul, illetőleg a színházi bizottság kibővül a városi tanács delegáltjaival és nemzetiségre való tekintet nélkül az aradi írók, újságírók, művészek és színművészek képviselőivel. Ez a jubileum-előkészítő bizottság részletes és nagyszabású programot tervez, amely országos ünneppé avatja az aradi színházak jubileumát.

A kibővített bizottság a program részletes kidolgozása céljából folyó hó 20-án, szerdán ül össze.

A jubiláris bizottság és az ünnepek szereplői minden lehetőt elkövetnek, hogy a közönségnek a legművészebb kulturálvezetben legyen része az aradi színházak kettős ünnepénél. A siker mérete csak a közönségen múlik majd, melynek fel kell hagynia a kulturál szembeni közönyével és nemcsak most, hanem mindig is szeretnie és pártolnia kell a komoly értéket képviselő magyar színészetet.

## Pártvezérek lovagias ügye.

(Bucuresti, május 18.) Averescu tábornok ma provokálta Jorgát, a nemzeti párt egyik vezérét, a parlament szombati ülésén elmondott beszéde miatt, amelynek egyes kitételeit a tábornok magára nézve sértőnek találta. Averescu segédei Lambriu és Valeanu tábornokok, Jorga Argetoianut és Popovici Mihalt nevezte meg segédeikül.

Jorga és Averescu segédei ma délelőtt Argetoianu lakásán találkoztak. Jorga megbízottai felolvasták felük parlamenti beszédének gyorsíró jegyzeteit, amelyekből megállapították, hogy sértés nem történt és így természetesen Jorga elégtételt adni nem köteles. A megbízottak ezt jegyzőkönyvbe foglalták, melyet legközelebb nyilvánosságra hoznak.

## Halált mondtak Lederer Gusztávrá

A budapesti honvédbíróóság rablógyilkosságban mondta bűnösnek a csendőrfőhadnagyot s kötélláltali halálra ítélte. — Az ítéletben Lederer megnyugodott, s így az jogerőssé vált.

(Budapest, május 18.) Elhangzott az ítélet Lederer Gusztáv fölött: a hadbíróóság bűnösnek mondta a rablógyilkos csendőrfőhadnagyot s ezért kötélláltali halálra ítélte. Az ítélet — minthogy Lederer belenyugodott — jogerőssé vált. Ezzel a borzalmas dráma első felvonása befejeződött. Az izgalmasabb folytatás — amidőn majd Ledererné ad számot bírónak bűnéről — ezután következik. Az ötnapos főtárgyalás sok-sok izgalma közepette élesen rajzolódott ki Lederer Gusztávról, a borzalmas rablógyilkosságot elkövető csendőrfőhadnagnak a portréja; ott a bíróság előtt megszünt az alakoskodás, ott igazi nyolthabban tűnt elő az ember, aki eladott szerelmek díjából élt, aki ölt, rabolt. De teljes egészében kifejeződött az egykori kaszárnyó különös, csöppet sem rokonszenves alakja is: Ledererné, aki ezen a tárgyaláson ugyan még mint tanu szerepelt, de már úgy hadakozott, védekezett, mintha férje helyett ő ült volna a vádlottak padján, ahonnan csakis egyetlen út vezet el — a bitófa alá.

### Briganti — uniformisban.

(Budapest, május 18.) Szemben az elnöki emelvények, két kastollas marcona csendőr között ül, helyesebben mondva gubbaszt egy tömzsi emberke. A vádlott. A gyilkos. Lederer Gusztáv. Egy szerű kék ruhá van rajta és az első pillanatra szinte elvész a hatalmas szál csendőrök között. Néha, ha úgy hirtelen megrázza valamit, az asztalra borul, máskor lehajtott fejjel pislog a bírókra. Kéri a bírónak a szemét, még jobban kerüli az asztalon álló feszületet. És a védekezése is olyan bátoratlan, szellemtelen, ez az ember lelkileg soha sem volt katona. Becsempészhette valahogy magát az uniformisba, de a katonák évezredes, karakterisztikus lelki vonásaiból egyet sem tudott elsajátítani. Mintha régi szomorú emiékü zsoldos-kalandorok vére liktetne ereiben, mintha brávó vagy Raubritter lenne, aki pénzért minden aljasságra képes: gyilkosságra, rablásra, hulla feldarabolására — és aki azután gyávan összeroppan, amikor felelősségre vonják. Briganti — katonainformisban.

### Ledererné hadakozik.

A börtönörök barnaruhás, lakkcipős, szőke, kövérkés nőt vezetnek be. Az elnöki emelvény elé.

Ő a gyilkos felesége, gyilkostársas, cinkosa, felbujtója. Amint ott áll az ezredes-hadbíró-elnök előtt, zsebkendőjét idegesen összegyűrve, néha összerázkodik és ilyenkor látszik, hogy merő ellentété urának. Bátor nő, hangja erős, néha csattogó, megfontoltan, kiszámítottan beszél, nem úgy mint az ura, a gyáva, energiátlan csendőrfőhadnagy. Szívósan, arcrándulás nélkül védekezik és csak egyszer esik ki a szerepből, amikor az urával szembe találja magát. Egy pillanatra megrázkodik és felsikolt.

Gusztáv! Aztán megint összeszedi magát, már megint a régi. Nyugodt és cinkos. A bírói emelvényen a bűnösök: pisztoly, két bárd és a kés, amivel feldarabolták Kodalkát. Ledererné „ránéz” a szerszámokra és egy arcizma sem rándul meg.

### Ki a nagyobb bűnös?

A tárgyalás alatt a két bűnös ugyyszólván egymás mellé kerül, csak a szélesvállú csendőr ül közöttük. Az asszony, gyakran néz a férjére, de a férj kerüli a feleség tekintetét. Nem úgy, mint ahogy az idegenekét szokás, hanem mint az ellenségét. Nem próbálja hitestársát menteni, sőt még sötétebbre akarja vetíteni a bíróság előtt az asszony bűnösségét. Tudja, hogy az ő bűne beigazolódott, azt is sejt, hogy milyen sors vár rá és miután a maga rettenetes sorsán már úgy sem könnyíthet, a bűn tulnyomó súlyát mégis a felesége vállaira akarja hárítani. Ez az ember amellelt, hogy nem volt katona, még csak nem is lovag.

A meggyilkolt Kodalka öccse lesújtó pillantást vet a bűnösökre, a gyilkosokra. A férfi nem állja a pillantásokat, még jobban összeroskad. Az asszony azonban keményen a szemébe néz. Készen áll a harcra, a támadásra. Védekezik szívósan, keményen. Ugy hiszem, az asszony a nagyobb, a kegyetlenebb bűnös...

### A halálos ítélet.

Ma délelőtt hirdette ki Apáthy Jenő ezredes az ítéletet, amely bűnösnek mondja ki Lederer főhadnagyot a katonai büntetőtörvénykönyvbe ütköző rablógyilkosság, illetőleg orgyilkosság büntetésében. Lederer Gusztávot ezért a hadseregből való kizsájtásra, kötélláltali halálra és

összes kintutetésétől való megfosztásra ítélték. Az ítélet végül még lopásban is bűnösnek mondja ki Lederert, mert Kodalka Ferenc két briliáns gyűrűjét, óraláncát, óráját és szivartárcáját eltulajdonította. Az ítélet indokolása hosszasan foglalkozik azokkal a körülményekkel, hogyan ismerkedtek meg Ledererek a tragikus sorsu nagyvágóval, hogyan szövődött viszony Ledererné és Kodalka között és miként vették rá Kodalkát arra, hogy hetvenmillióval felszerelve jöjjön el hozzájuk. Az indokolás hangoztatja, hogy bebizonyított körülmény az, hogy Kodalka vonakodott a pénzt nekik odaadni és ezért gyilkolta meg a főhadnagy. Lederert a véres cselekedetre a felesége vette rá, aki erre utolsó fegyverül a férj féltékenységét használta fel. Az asszony unszolta a főhadnagyot, hogy végezzen a diványon alvó Kodalka Ferencel. Ledererné féltékeny nyé tette férjét, hogy ezzel is sarkalja a bűncselekményre. Kodalka holttestét azután bevitték az élelmszerkamrába, ahol Lederer Gusztáv a felesége segítségével feldarabolta. Az indokolás még részletesen leírja azt is, hogyan szállították ki a hullarészeket és hogyan leplezték le Lederert. Foglalkozik az indokolás Lederer első vallomásaival is. Az ítélet felolvasása után Krantz őrnagy-ügyész áll fel szólásra először és kijelentette, hogy noha az ítélet és indokolása nem fedik teljesen a vád álláspontját, mégis megnyugszik benne. Utána dr. Kugel, Lederer Gusztáv védője a következőket mondotta:

— Védencemtől kapott előzetes utasítás alapján az ítéletben megnyugszom és tudomásul veszem azt úgy a magam, mint védencem nevében.

Ezután Lederer Gusztávrá került a sor, aki szintén kijelentette, hogy megnyugszik a halálos ítéletben. Az ítélet ezzel jogerőre is emelkedett. A katonai törvényszék ezután kegyelmi tanácsá alakult át s zárt tanácskozásra vonult vissza.

## Amerika követel.

Az Unió sürgeti az adósságok megfizetését.

Washingtonból táviratozzák: A Reuter Távirati Iroda jelenti, hogy az Egyesült Államok adósságrendező bizottsága Franciország, Olaszország, Belgium, Cseh szlovákia, Románia, Görögország, Jugoszlávia, Észtország és Lettország kormányait értesítette, hogy az Unió elérkezettnek látja az időt az adósságok rendezésére és gyors megoldást kíván. Egyéb-ként az adósságok közül a jelentősebbek, amelyeket 1925. január elsejétől kamatostól követel az Unió, a következők: Franciaország 4.137.224.354, Olaszország 2.095.347.121, Belga 1.471.823.712, Anglia 17.480.685, Csehszlovákia 115.528.439, Jugoszláv. 47.139.050, Románia 45.605.447, Lengyelország 178.579.099 és Görögország 17.250.000 dollár.



SZÍNHÁZ  
MŰVÉSZET

## Médi.

A TAC előadása a timisoarai színházban.

Schubert melódiái csendültek fel szombaton és vasárnap este az elárvult timisoarai színházban. A TAC pompás műkedvelői gárdája elsőrendű előadásban hozta színre ezt a kedves, fehér darabot s a közönség szünni nem akaró tapsokkal honorálta a szereplők lelkes játékát. A címszerepben Mayer Gizinek hatalmas, jól megérdemelt sikere volt, míg Jirasek Ottó gyönyörű tenorja Gumpenberg melódiáiban érvényesült. Sedmakov Mariora, Faragó Erna, Szeiler Elza, Fischer Mancsi, Anheuer Lotti, Kozovics Sándor, mint Novotny, ifj. Dittrich József (Tschöll papa szerepében, Joszt Géza, Krausz Ferenc és Szajics Dusan pompás játékkal tűntek ki. A kar kifogástalanul működött. A kiváló művészi teljesítmény. Szika rendező érdeme. —él.)

\* Az aradi színház heti műsora. Kedden: Tisztelem a régi szeretőmet, operett-revü. Szerdán: Waterloo csata, komédia. Premier-bérlét 17. Előadás kezdete 9 órakor. Csütörtökön délután 4 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet, operett-revü; 9 órakor: Waterloo csata, komédia. Pénteken: Juhászlegény, szegény juhászlegény, operette. Premier-bérlét 18. Szombaton: Juhászleány, szegény juhászlegény, operette. Vasárnap délután. 4 órakor: Juhászlegény, szegény juhászlegény, operette; 9 órakor: Juhászlegény, szegény juhászlegény, operette. Hétfőn: Altona, színmű. Premier-bérlét.

\* Gelinek Lotta hangversenye. Gelinek Lotta aradi énektanárnő vasárnap délután rendezte növendékhangversenyt az aradi Krispin-teremben, ahol ismét bizonyosságot tettek arról a céltudatos és értékes munkáról, amelyet a kiváló énekpédagoga végez növendékeivel. Különösen nagy feltűnést keltett dr. Grünfeld Edéné, aki gyönyörű szép hanganyag fölött rendelkezik és ezzel párosuló képességei a legszébb haladásra nyújtanak reményt. Hangjának kulturája máris a legnagyobb feladatok megoldására teszi képessé. Kitűnő megjelenése és intelligens előadása is fokozták azt a nagy hatást, amelyet egy Meyerbeer és Massenet-ária, valamint egy dal eléneklésével ért el. Tiszta és igaz művészet az, amit Grünfeldné produkál. Dávid Edith értékes altja két operáriát, egy Schubert-dal, valamint két duett előadásában érvényesült kiválóan. Hangjának kulturája ismét szép haladást mutat. Böhm Pálné két dal előadásában tett tanúságot kiváló művészi képességeiről. Strasser Hermy tudása és hangjának értéke meghaladják a műkedvelő nivót. Képességei a művészi pályára predesztinálják. Nivian Ella két dal és egy operária előadásáért kapott nagy tapsot. Haller

## Mária kisikoltott a fogházból.

Perujítás készül a becsületsértésért hathónapi fogházzal ítélt cselédeány ügyében.

(Saját tudósítónktól.) Kalinyák Mária, a 22 esztendőes pecicai cselédeány, akit az juttatott az aradi ügyészség fogházába, hogy bírja elfelejtett belenézni a Corpus Jurisba, — kisikoltott a fogházból. És ez a tremolázó, erőtlenséges, mégis áthatolt a vastag falakon, vasrácsra, paragrafusra, em bereken és elhatolt a társadalomig. Annak is erősen kalimpáló szívébe. Mi karoltuk fel az életnek és az emberi tévedésnek ezt a fénytelen szemű, szordinósbangu sebesültjét. Mi vetítettük le ezt a vértelen tragédiát a finom Bieder meyer-szalonokba, villanyfényes kávéházakba, káprázatos üzletekbe, kemény aszfaltra, erre a tunya és megmozdulni olyan nehezen tudó városra.

Kalinyák Mária ott eszi a tüdővész-izzadó fogházban az igazságügyminiszter által megszabott napi kenyéradag-porciót és paraszti eszével azon gondolkodik, miért is kell neki hat hónapig ülni a fogházban azért, mert kiszaladt a száján a „piszkos” szó és miért nem ül mellette gazdaszszonya is, amikor az is mondta, hogy „piszkos.” Közben felsikolt belőle a vágy a napsugár után és egy ilyen sikoltás eljutott egy aradi ügyvéd: dr. Goró Artur irodájába is. Nem szólt semmit, csak elolvasta a cikkünket, aztán elindult iratokat keresni, beszélni, tárgyalni emberekkel, ridegséggel, kegyetlenséggel, paragrafusokkal. Elment megkérteni a perujítás utját. Elvállalta az ügyet. Pedig nem is zsiros ügy. Nem hoz annyit, mint egy bankügyészség. Sőt. És azután ez a Goró ügyvéd nem olyan tizenhárom próbás hirmánista. Ő jogász ember és érzi, hogy valakit, egy senkit, egy férget, egy Kalinyák Máriát nem lehet elítélni egy „piszkos” miatt

Rezső, a tanárnő egyik legtehetségebb tanítványa ezúttal is kiválóan szerepelt Nagyszerű basszusa szép kulturával dicsekedhetik és két számmal méltó sikert aratott. Hellerbach Ferenc több költeményt szavalt. A műsor hatását fokozta a tanárnő finom és művészi zongorakísérete. A hangverseny meghívott közönség előtt folyt le, amely sokat tapsolt a szereplőknek és a kitűnő tanárnőnek. (b. i.)

\* Növendékhangverseny. Az aradi Városi Zenekola tegnap délután tartotta vizsgahangversenyt a Kulturpalota nagytermében. A hangverseny bizonyosságát adta annak, hogy az iskola hivatásának magasiatán áll és kiváló új zenész generációt nevel. Meglepetésszerűen szép s értékes volt a növendékzenekar szereplése, mely megnyitója volt a hangverseny műsorának. Palotás Ilona és Liszka Paula zongoránégykezesükkel arattak szép sikert. Marcu Aurel fejlődésképes, ügyes hegedős.

tizenötezer lejre vagy hat hónapi fogházra. Meg akarja majd magyarázni a magas bírának, akiktől emberi sorsok, tizenötezer lejek, hat hónapi fogházak és perfelvételek függnnek, hogy a büntető-törvénykönyv paragrafusai olyan világosak és átlátszóak, mint a velencei metszett füveg. Nem tudjuk sikerül-e majd eljutnia a magas bírákig, de ha kövéjegecesedett paragrafusok nem állnak utjába és mégis eljut, úgy mi is üzenénk valamit. Körübelül ezt: Nézzék, magas bíró urak! Kalinyák Mihály az apa szegény rokkant községi szolga Németpereg községben. Mária lányán kívül még sok kis gyerek futkos a szegényes községi szolgai viskóban és az asszony is beteges. Szülői és gyermekek nem tudják, mi van a Máriával. Nem tudják, hogy hat hónapig kell ülnie a fogházban egy szó miatt, amely szóért komoly bírák legfeljebb csak két-száz lejre szoktak büntetni valakit. Németperei Kalinyákék csak azt tudják, hogy elmaradt az a kis havi pénzküldemény, amit a Mária adott eddig minden hónapban abból a kis pénzecskeből, ami ért olyan nagyon megszolgált. Az anya belebetegszik a fájdalomba, az apa rokkant, mozdulni is nehezen tud és a gyerekek is olyan szomoruan tudnak belesírni ebbe a szép májusba. Magas bíró urak! Nézzék csak meg jól azt a szigoru Törvényt, hátha van benne valamilyen paragrafus a perujításra. Kell, hogy legyen, hiszen olyan bölcs könyv az, mint a biblia. Ha már a pécskai bíró nem találta meg a vonatkozó paragrafust, Önök megtalálhatják. Csak akarni kell és nem hideg ésszel keresni a paragrafuserdőben hanem meleg szívvél.

Károly Sándor.

Merle Ági zongoraszáma nagyon szép volt. Popovici Viorica zongorajátéka sok tapsot kapott. Baranyi Lenke ügyes hegedűjátéka a legnagyobb dicsőreget érdemli. Baranyi Izabella ugyancsak kiválóan kezeli a vonót. Buzakievits Gizella és Weisz Kornélia énekszámakkal érdemelték ki a közönség elismerő tapsait. Szentgyörgyi Elvira és Weisz Kornélia duettjei nagyon szépek voltak. Különösen ki kell emelni Goldzieher Hédi pompás zongorajátékát, aki olyan művészi készséggel adta elő Mendelsohn „Rondo Capriccioso”-ját, hogy emlékezetes és szebb sikerei közé számíthatja tegnapi vizsgáját. Feltűnést keltett Noszkay Mienyi kiváló zongorajátéka is, valamint Krausz György szépen előadott gordonkaszáma. Landes Magda elmélyedő és kiváló billentési készségű zongorista. Töllös Magda igazi művészhetség, aki tegnapi játékával újabb és hatalmas iramu fejlődésről tett tanúságot. Schina-

gel György hegedűszáma a szebb és értékesebb számok közé tartozott. Dr. Baldor Bazil gyönyörű tenorja kitűnően érvényesült két dal előadásában. A szépen sikerült vizsgahangversenyt a növendékzenekar zárta be Grieg „Peer Gynt suite”-jének előadásával.

\* Müttermüller tanítványainak hangversenye május 24.-én a Kulturpalotában. Jegyek Sándornál.

\* Az aradi színházi iroda hírei. Szerdán prózai újdonságot mutat be a színház. Lengyel Menyhértnek Budapesten rendkívüli sikert aratott Waterloo csata című komédiáját. A bemutatót értékesé teszi, hogy abban F. Sugár Teri és Fekete Mihály, ézmigazgató is szerepet vállaltak. A szerdai előadás már kilenc órákon kezdődik. Pénteken ismét premier, Török Rezsőnek és Magyar Lászlónak Juhászlegény, szegény juhászlegény c. operettje. A fő női szerepet Zilahy Irén játssa, fellépnek kivüle Szücs Laci, Misoga, Kassay, Szabadkay és Sorri Jenő.

## Allatkiállítás Borosjenőn.

Aradvármegye vezetősége megjelent a kiállításon.

Ineuról (Borosjenő) jelentik: Kitűnően sikerült és Aradmegye állatgazdasági életének fejlődésére messzekiható állatkiállítás volt vasárnap Borosjenőn. A vármegyei állattenyésztési bizottság sorozatos kiállításai kapcsán most ebben a nagyfontosságú megyei agrárcentrumban rendezett kiállítást, amely méreteiben felülmulta az eddigieket. Rengeteg állatot hajtottak fel a nagy vásártérre, főleg a járás községeiből: első-rangu méneket, kancákat kis csikókkal, 3 és 2 éves csikókat, bern-siementhalai bikákat, teheneket és borjúkat, azonkívül magyarfajta ökröket. Kiállítási anyagban igen gazdag volt még a sertéskiállítás is kitűnő tenyésztési magyarországi sertéseivel, érdekes és értékes volt még a merinói juhok s a galambok kiállítása is. A kiállításon megjelentek Georgescu János prefektus, dr. Lázár Ágoston subprefektus, Soós megyei főállatorvos, az összes járási állatorvosok, Petrutiu megyei főjegyző, Suciu borosjenői főszolgabíró, Tururica timisoarai kerületi állategészségügyi igazgató, Dirlea Pál a kerület kamarai képviselője és még sokan. Hármincötezer lej került kiosztásra, ezenkívül 30 dip-loma és 20 darab arany, ezüst és bronz érem. Az állatkiállítással párhuzamosan ipari és háziipari kiállítás is volt, ahol művészi szőnyegeket, kődmönöket, házi szőtteseket és különböző motívumú kézmunkákat, azonkívül különböző ipari cikkeket állítottak ki. Délben a község előjárósága megvendégelte a magas vendégeket és a banketten több pohárköszöntő hangzott el. Szakértők véleménye szerint a kiállítás nagyon nivós volt és megállapítható, hogy a megye állatállománya rövid esztendőök óta nagyot fejlődött és nemesedett.

Vigyázzon!

Május 29-én

a kolozsvári Tordai-uti villa  
kisorsolásának napja. —: Elkészít  
—: a sorsjegy vásárlással. —:

A 200 lejes sorsjegyek

„Sirocco” 762.

kanhatók: ARADON az aradi  
Központi Takarékpénztárnál,

valamint 208 lej előzetes be-  
dése mellett a „SIROCCO”  
irodában, CLUJ, Strada  
—: Regina Maria No. 14. —:

## Uj vádak az aradi gyermekórház sikkasztó gondnoka ellen

Alexandrescu gondnok ma állott bírái előtt. Az aradi törvényszék a bizonyítás kiegészítését rendelte el, s a tárgyalást elhalasztotta.

(Saját tudósítónktól.) Nagy érdeklődés előzte meg Alexandrescu René, a milliós sikkasztással vádolt gyermekórházi gondnok tárgyalását, amelyet az aradi törvényszék ma délelőttre tűzött ki. Egész napon át tárgyalta az aradi törvényszék az ügyet. A tárgyalás, amely sok izgalmas jelenetben bővelkedett, nem végződött ítélettel. A bíróság bizonyítást kiegészítést rendelt el, s az új tárgyalást június 17-re tűzte ki. Részletes tudósításunk a következő:

### Megkezdődik a tárgyalás.

Nagy közönség gyűlt össze ma reggel kilenc órákor az aradi törvényszéken, amikor a tárgyalás megkezdődött. Egymásután lépnek be a terembe Camarasescu tanácselnök, Sotirescu táblabíró és Radulescu ügyész. Az államot dr. Avramescu Vazul kincstári jogügyi igazgató, a vádlottat Pausesti ügyvéd képviselte. Camarasescu elnök felolvasta a vádiratot, amely Alexandrescu René aradi gyermekórházi gondnokot sikkasztással, csalással és okirat-hamisítással vádolja. A vádirat a következőket sorolja fel: Alexandrescu ötszáz ezer lej készpénzt és 3-400 ezer lej értékű felszerelést sikkasztott el. A gyermekeknek az előirt jó ételek helyett silány, gyenge minőségű éledelet adott, a számlákat nagyobb összegekre állította ki, sőt olyan számlákat is kiállított, melyek meg nem történt szállításokról szóltak. Az alkalmazottak fizetését nem adta ki és ezeket is a maga céljaira használta fel. A vádirat felolvasása után megkezdődik a hűtlen gondnok kihallgatása. Alexandrescu tagadta azt, hogy sikkasztást követett volna el. Elmondja, hogy amikor Aradra került a kórház siralmas állapotban volt és nagy összeget kellett kifizetnie a rendbontásra. Elmondja, hogy amikor Bucurestibe készült utazni, a nála lefoglalt kórházi felszereléseket tényleg el akarta adni, azonban ezek árán új fehérneműket akart a kórház részére bevásárolni. — Ehhez joga is volt, mert a törvény szerint önállóan intézkedhetett az adminisztrációs ügyekben és így nem volt szüksége felhatalmazásra.

### A hamis pecsét.

Elnök: Önnek egy számlát tártunk fel, amelyet egy Niculescu nevű soborsini fakereskedő állított volna ki a kórháznak leszállított fáról. A nyomozás során kiderült, hogy Soborsinban nincs is Niculescu nevű kereskedő.

Alexandrescu: Egy urtól rendeltem a fát, aki nekem mint Niculescu soborsini fakereskedő mutatkozott be és annak ki is fizettem az összeget.

Elnök: Ön pecsétet vásárolt, amelyen a Niculescu név volt.

Alexandrescu: Nem vásároltam.

Az elnök további kérdésére a gondnok elmondja, hogy 1400 lej fizetése volt lakás, fűtés és világítással. Erre az elnök megkérdezte, hogy mikor utazott az elmúlt év április Montekarióba és mi-

ből élt olyan fényűzően. A tanuvallomások szerint a gondnok lakásán állandóan pezsgős mulatságok voltak. Alexandrescu erre kijelenté, hogy betegsége miatt, orvosi rendelésre utazott Nizzába, lakásán pedig csak kisebb családi összejövetelek voltak és nem nagy mulatságok. Egyébként felesége szüleitől házat örökölt, a melyet körülbelül négyszáz ezer lejért adtak el. Camarasescu elnök erre megkérdezi, hogy van-e az örökségről hivatalos irás. Pausesti védőügyvéd közbeszól: Alexandrescu feleségétől van egy ilyen irás.

Elnök: Az nem hivatalos és így nem elég.

### Terhelő tanuvallomások.

A vádlott kihallgatása után megkezdődnek a tanukihallgatások. Első tanuként dr. Demian Aurél egészségügyi főfelügyelő lép a terembe. Elmondja, hogy Forgyis Tódor kórházi szolga egy ízben jelentést tett neki arról, hogy sokkal kevesebb fizetést kap, mint amennyi a jegyzékben van. A revízió alkalmával észrevette, hogy a kimutatásban több olyan összeg szerepel, amelynek kifizetését a gondnok nem tudja igazolni. Vizsgálattal rendelt el az ügyben és a vizsgálat sok gyanús dolgot derített ki. Az elnök kérdésére Demian dr. kijelenti, hogy a gondnoknak nem áll jogában felsőbb engedély nélkül a kórház felszereléséről beszélni. A főfelügyelő előadja, hogy a gyermekek részére naponta 20 lej ellátás és négy lej fűtés és világítás volt előírva, ami tökéletesen elegendő. A főfelügyelő vallomásaival kapcsolatban heves vita kezdődik Radulescu ügyész és Pausesti védő között arra vonatkozólag, hogy a gondnoknak jogában áll-e beszélni a kórház felszereléséről. Tanut megeskették.

A második tanu Catinanu dr. gyermekórházi igazgató volt. Az igazgató elmondta, hogy nem avatkozott bele az adminisztrációs ügyekbe és így nem volt tudomása semmiről. Ezután dr. Cucu Vazul városi főorvost hallgatták ki, aki a kórház fegyelmi bizottság tagja volt. A főorvos elmondta, megállapítást nyert, hogy a gondnok a számlákat nagyobb összegekre állította ki, mint az eredeti. Így a fűtésnél 11.000 lejjel több szerepelt, mint szabad lett volna. Megállapították azt is, hogy a gondnok olyan betegeket szerepeltetett a listában, akik már gyógyultan távoztak és ezek után a betegek után továbbra is felvette az illetékeket. Dr. Heretiu Miron orvos csak annyit tudott vallani, hogy a gyermekek ételme rossz volt, egyébként az adminisztrációs dolgokat nem ismeri. Dr. Goldberger Emil kórházorvos tud arról, hogy Alexandrescu vásárolt egyetmást a kórház részére, azonban a körülményeket nem ismeri. Megerősítette azt, hogy a betegek ételmezése rossz volt. Az orvosok vallomása után Mezei Dionisie kórházi tisztviselő következett, aki több terhelő momentummal erősítette meg a vádat. Tud arról, hogy Alexandrescu pecsétet cs-

szabított Fleischer Anna aradi kereskedő nevére. Állandóan hozott a kórház számára bort és pezsgőt és nagy mulatozások voltak lakásán. A bort a gyermekek nem is látták. A listákba hamis tételeket vezetett be és ezért felvette a pénzt. Kalinescu Márta főápolónő megerősítette Mezei vallomását. Elmondta, hogy a gondnok nem engedett semmiféle betekintést a dolgokba és ha valamit megkérdezett tőle, durván elutasította. A betegekkel durván bánt, az étkezés rossz volt és valóságos orgiák folytak Alexandrescu lakásán. Jancu Traján büntügyi osztályfőnök elmondja azt, hogy felsőbb utasításra az állomásra ment, hogy a Bucurestibe készülő gondnokot letartóztassa. Amikor megkérdezte tőle, hogy a csomagokban mi van, a gondnok kijelentette, hogy könyveket visz haza. Ellenben a csomagokban kórházi felszerelések voltak. Jancu Traján vallomására felugrik Alexandrescu és kijelenti: Nem igaz! Fogys Tódor elmondja, hogy egy ízben rájött arra, hogy a fizetési listában hétszáz lejjel szerepel az ő neve, pedig állandóan csak 300 lejt kapott. Alexandrescu parancsára a raktárból két nagy csomagot vitt fel a gondnok lakására, majd másnap kocsihoz tették azt a két csomagot és Bucurestibe akarták vinni. Tudomása szerint a csomagokban mintegy 200 pokróc és egyéb felszerelések voltak.

### Különös eskütétel.

Ezután következett a délelőtti tárgyalás egyik legérdekesebb momentumja. Kaba Mária 18 éves hivatalnoknőt hallgatták ki. A leány elmondta, hogy egyik hivatalnoktársa Székely Pál elmondta neki a gondnok letartóztatása után, hogy a gondnok a börtönből azt üzenté, hogy az egyik íróasztalban levő, red nézve terhelő aktákat tépjen össze. A leány, ezután figyelte a fiatalembert és látta amint az irodába ment, pár pillanat múlva pedig olyan zajt hallott, mint amikor papírokat szakítanak széjjel. Ebből tudja meg, hogy az utasítás teljesítve van. Székely Pál beismeri kihallgatása során, hogy ilyen utasítást kapott, azonban kijelenti, hogy a leány vallomásának másik fele nem igaz. A tanuk padjáról erre felugrik Kaba Mária: Meg merek rá esküdni, hogy hallottam a zajt. A két, ellentétes vallomást tevő tanut, egymás mellé állítja erre a bíróság és mindkettőt megeskettik. A két fiatal komolyan ismétli az esküformát és megesküsznek. Mindegyik annak az ellenkezőjére, amit a másik mond. A nem mindennapi eskütétel után a bíróság a tárgyalást délután fél négy óráig berekesztette.

### Az ügyész vádat emel a bűntárs ellen.

Délután félnégy órákor folytatották a tanukihallgatásokat. Kálai Eszter szakácsnő és Mihók József lényegtelen tanuvallomása után Jaskó Istvánnét hallgatták ki a bíróság. Jaskó Istvánné húst szállított a kórháznak. Elmondta, hogy amíg Alexandrescu délvideken tartózkodott, Mezei pénzt kért tőle kölcsön a kórház részére, mivel — mint mondta — a gondnok nem hagyott itthon elég pénzt. Adott is 1200 lejt, amelyet azután a gondnok fizetett vissza, amikor hazatért. Ceio Barnabé,

aká színtén szállította a kórháznak, valija, neki a gondnok, visszatértekor, kijelentette, hogy pénzt hagyott Mezei számára a kórházélelmiszerre, amelyet az saját céljaira használt fel. Medicus Jánosné, tejet és élelmiszert szállított, pénzt adott Mezeinek kölcsön. A vádlott ekkor kijelenti, hogy dr. Catinanu főorvos, Mezei és Ceio né előtt szögezte le ezt a tényt. Erre a bíróság elrendeli Mezei és dr. Catinanu szembesítését. A főorvos megerősítette Alexandrescu vallomását. Ekkor felállt Radulescu ügyész és erőteljes hangon rászólt Mezeire:

— Vallja be, hogy amikor Bucurestiben találkozott Alexandrescuvval, az azt mondta: — Angazsollak az aradi kórházhoz és majd együtt üzletet csinálunk. Mezei ezt tagadja ugyan, ennek dacára Radulescu ügyész vádat emel Mezei ellen bűnrészesség címén. A bíróság erről a kérdésről egyelőre nem döntött. Dr. Avramescu államügyész ekkor kijelenti, hogy ő dr. Catinanun is felülőnek tartja Alexandrescu tetteiért. Mezei elmondta, hogy férje tíz nappal szolgálatba lépése után már beszélt, hogy a gondnok nem kezeli az ügyeket tisztán. Amikor Alexandrescu utazásából visszajött, azt követelte férjétől, hogy fizesse ki a távolléte alatt csinált adósságokat. Az aszszony erre a rendőrség felé indult és azt mondta férjének: Most legalább kiderül, hogy ki itt a tolvaj. Erre Alexandrescu melléje csatlakozott és rábeszélte, hogy ne menjen a rendőrségre. Látta azt, amint Alexandrescu egy katonát küldött a raktárba s onnan Bucurestibe szállítottatott a katonával élelmiszereket s egyéb tárgyakat. Kleits Katalin, Ilisie Anna, Stiu Mihályné, Botez Helen és Popescu Helen jelentétkelven vallomása után Imre Julius takarítónő elmondja, hogy látott Alexandrescuk birtokában olyan szalvétákat, amelyek nagyon hasonlítottak a kórház szalvétáira. Ezután az egészségügyi főfelügyelőség egyik könyvelője megmutatja, hol konstataáltak a könyvekben hiányt. Pausesti ügyvéd kéri dr. Copaceanu és dr. Marga kórházi orvosok kihallgatását arra nézve, hogy volt-e jogában Alexandrescunak a selejtezett fehérneműket eladni, hogy azon a pénzen újat vásárolhasson. Ezenkívül a részletes számadás bejelentését, mivel a gondnok letartóztatása váratlanul jött és nem volt alkalma átadni a pénztárt. A bíróság elrendeli a részletes számadás elkészítését. Ekkor következik a tárgyalás egyik érdekesebb momentumja. Avramescu Vazul dr. az állam képviselőjében kijelenti, hogy a vizsgálat újabb 900 ezer lej értékű hiányt fedezett fel és kéri erre vonatkozólag új vizsgálat megindítását. A bíróság néhány pernyi tanácskozás után elrendeli a bizonyítás kiegészítését s az új tárgyalás terminusát június 17-re tűzte ki.

— A görög exkirályi pár utazása. György görög exkirály feleségével ma keresztülutazott Timisoarán. Az állomáson Bicioia szigurancafőnök, Musteria és Craciun komisszárok fogadták. A királyi pár a Lidóra utazott.

4-685-217 2200



## HIREK

## Férfiak vagy nők?

Igazán nem tudhatod. Ha megállsz a korzó szélén, a kávéház előtt, a színház bejáratánál és végiggyszálod a Ma nőt: asszonyokat, lányokat, az első impressziók nyomán igazán nem tudod megállapítani, kicsodák. Látsz rajtuk férfikabátot, rövid nadrágszoknyát, férfikalapot, rövid haját, lapos sarkú férficipőt és tudod, hogy — nagyságos asszonyokat szólítják őket. Emékszel Freud, Ferol, Krafft-Ebing és Weininger könyveire, mák ezzel a szexuális vonatkozású öltözködési móddal is foglalkoznak és mohón újra át olvasod az erre vonatkozó utalásokat. Szédülve leteszed azután a könyveket, nem lettél tölök okosabb és tovább törd megőszült fejedet, vajjon férfiak ezek a furcsa figurák vagy nők? Magadban azt gondolod, hogy mennyivel szebbek, kívánatosabbak, vonzóbbak lennének ezek a férfiaszonyságok, ha teszem azt: grenadin ruhába járnának, kontyba fésülködnének és magassarkú, hegyes-orru francia cipőbe szorítanák piskótalábjukat. Igaz, hogy nem keltenének olyan feltűnést, mint most, de a férfiak hamarabb észre vennék bennük a Nőt és így a fordított módon keresett célt nekik sokkal jobban álló és közvetlenebb módon érnék el. Most a végső szexuális tendenciájú: a férfiaknak akarnak fokozottabb mértékben tetszeni. És ezt ilyen hőbortos, groteszk divattal akarják elérni! Furcsa, igazán furcsa. Furcsa divat és furcsák a nők is. Paradox! Ezek az utájtak férfiak furcsák. Vagy mégis nők? (P.)

— A király állapota. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király tegnap hagyta el első ízben szobáját és kisebb sétát tett a cotroceni parkban. Az uralkodó június elejéig naponta megismétli a sétát, azután három hét múlva Sináláb megy, ahonnan külföldre utazik furdókurára.

— A Marghiloman-párt fuziója. Bucurestiből jelentik: A konzervatív-progresszív párt végrehajtó bizottságát május 28-ára hívták össze, a néppárttal való fuzió ügyén. A néppárt részéről a fuzió tárgyalásokat Goga Octavian, Gradistanu és Coanda tábornok vezetik. — Marghiloman emlékiratait feldolgozó bizottság szeptemberre elkészül munkájával. Az elhunyt nagyevű politikusi emlékiratai a jövő év folyamán kerülnek nyilvánosságra.

— Apponyi Magyarország jövőjéről. Budapestről táviratozzák: A Magyar Külügyi Társaság tegnap ünnepi közgyűlést tartott. Gróf Apponyi Albert elnök Magyarország rekonstrukciójáról mondott nagyobb beszédet és hangsúlyozta, hogy kell küzdeni a Népszövetségnél a magyarság jogainak elismerését. A küzdelem egyik leghathatósabb fegyvere az, ha a magyar problémát állandóan napirenden tartatják mindaddig, amíg meg nem oldják.

— Az aradi postafőnök előléptetése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Bulzan Avram aradi postafőnök április 1-i hatállyal előlépett a vezető-főtisztviselők első fokozatába. Ez a magas rangot jelentő előléptetés valóban érdemes munkásságot jutalmazott meg.

## A vihar elmosott egy vasuti pályát.

(Bucuresti, május 18.) Ma délelőtt Giurgiu városban és környékén hatalmas felhőszakadás pusztított, amelynek következtében Giurgiu és Videle állomások között a vasuti forgalom megszakadt. A CFR. igazgatósága nagyszámú munkásosztágot vezényelt ki az elmosott pályarész megjavítására.

## Erdélyi egyháziók Bucurestiben.

## Tiltakozó memorandumot vittek Anghelcsunak.

(Cluj) (Kolozsvár) május 18.) A tegnap esti expresszvonattal utaztak a fővárosba Majláth Gusztáv római katolikus és Nagy Károly református püspökök, hogy az egyházak tiltakozó feliratát a közoktatásügyi miniszternek átadják.

Az unitárius egyház memorandumát Nagy Károly református püspök vitte magával. Majláth püspök az elvett cseki iskolák ügyében is tárgyalni fog Bucurestiben és amennyiben körülményei lehetővé teszik, a szentatásban is fel fog szólni.

— Görög katolikus püspökök Romániában. Dr. Frentiu Valér görög katolikus püspök tegnap Timisoarára érkezett. A püspököt Muntean ezredes fogadta és Blasian Viktor vezérigazgatónál szállt meg. Ma dr. Hosszu Vazul püspök érkezett Timisoarára. A két püspök holnap Zsombolyán keresztül Romániába utazik.

— Kegyelem a szófiát bombamerénylőknek. Szófiából jelentik: Boris király, a katedrális ellen elkövetett bombamerénylet tettesének halálbüntetését élelfogytiglani fegyházbüntetésre változtatta át.

— Fejedelmi ajándék az államnak. Bucurestiből jelentik: Simu, az ismert műgyűjtő, a nevére elnevezett muzeumát az államnak adományozta. A muzeum felbecsülhetetlen értékű.

— Megszűnik az ostromállapot Spanyolországban. Madridból táviratozzák: Az ostromállapotot a közeljövőben meg fogják szüntetni.

— Nemzetipárti gyűlés Vingán. A nemzeti párt temes-torontali tagozata tegnap nagy gyűlést tartott Vingán. Timisoaráról Pascu János szenátor, Popp ezredes, dr. Antal Bogdán, dr. Bobosan, Balta Coriolán, Crisáriu Oktávián, dr. Körner József és dr. Radulescu jelentek meg a gyűlésen. A vendégeket Vulpe Miklós lakész üdvözölte, majd dr. Radulescu mondott nagy beszédet.

— Temetés. Ma temették el nagy részvét megnyilvánulása mellett Kelenyi Adolfot, a közbecsülésnek és közszeretnek örvendett előkelő aradi kereskedőt. Teljesen megtelt a Str. Crisan (Karolina-uccai) gyászház: a gyászoló családon és rokonnokon kívül eljöttek az elhunyt jóbarátai, pályatársai, hogy utolsó istenhozzádot mondjanak. A koporsó fölé dr. Vágvolgyi Lajos főrabbi mondott emelkedett és szívet megindító beszédet, majd elindult a hosszú gyászmenet az izraelita temető felé.

— A timisoarai háztulajdonosok közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta közgyűlést a timisoarai Háztulajdonosok Egyesülete Mateiu Simon elnökletével. Dr. Hajdu Frigyes ügyész megtette évi jelentését, amely után a tisztikar választás következett. Elnök dr. Cioban Pompil, alelnökök Mateiu Simon és Albert Mihály, igazgató Gemeinhardt Márton, ügyész dr. Hajdu Frigyes, pénztáros Kerschek Gyula lettek. Ezenkívül hatvan tagú választmányt választottak meg.

— Dr. Tuszkai Ödön Marienbádban megkezdte orvosi működését és a fürdőt illetőleg szívesen ad fölvilágosítást minden hozzáférőnek.

után belenyugodtak. Már ki is szemelték azokat, akik az egyes színházakat vezetnék és ezek a következők: Magyar Színház: Törzs Jenő és Csontos Gyula, Király Színház: Tihanyi Vilmos és Rátkay Márton, Belvárosi Színház: Somlay Artur és Tarnay Ernő, Blaha Lujza-színház: Emőd Tamás és Boros Géza. A négy színház gazdasági igazgatója Lázár Ödön lesz. Az ideiglenes konzorcium proklamációval fordult Budapest közönségéhez és támogatást kért attól.

— Orvosi hír. Dr. Kuge! Ede születés, nőorvos (lakik Arad, Str. Alexandri 5. (Salacz-u.) rendelését újból megkezdte.

— Ma jelent meg a Salonul Literar (Irodalmi Szalon) harmadik száma. Stamatiad tanár, a kiváló és ismert Aradon élő román poéta nívó lapja ezuttal is irodalmi szenzációszámába megy. Eredeti román és idegenből fordított versek, novellák, tanulmányok teszik érdekessé és vonzóvá ezt a szemlét, különösen értékes írás Lovinescu F. román kritikus tanulmánya a sajtóról és az irodalmi nyelvről. Stamatiad tanár lapja, mely rövid idő alatt népszerűséget vívott ki magának a román közönség körében, igazán hézagpótlónak indult és ha tartalma és tónusa megmarad, gyökeret is fog verni a közönség között.

— Dr. Szedlak Ödön ideggyógyorvos rendelője Arad, Str. Ilarie Chendi (volt Kőlcsey-u.) 1-3. szám alatt június első felében megnyitlik. További értesítések a lapok legközelebbi számaiban.

— Az aradi „Kioszk”-étterem tulajdonosa értesíti a közönséget, hogy a két napon át tartott villanyhiány miatt sikertelen megoldani és ma estétől kezdve már pazar fényvel kivilágított terrasz várja a szórakozó közönséget. Ez alkalommal azt is közli a tulajdonos, hogy a lehető legjutányosabb feltételek mellett bevezette az ebédkosztot.

## Keresik

## a debreceni gyilkost.

Két ember letartóztatott a debreceni rendőrség.

(Debrecen, május 18.) A debreceni trafikoszó gyilkosságának ügyében ma újabb két letartóztatás történt. Az egyik letartóztatott Ludán Miklós cipészsegéd, aki ellen igen súlyos gyanúok merültek fel. A cipészsegéd végig hallgatta, amikor egy ízben Róvész Olga egy urasszonnyal beszélgetett, akinek elmondotta azt, hogy jól megy az üzlete és nagyobb kölcsönt szándékozik felvenni. Az urasszony röviddel ezelőtt elment egy cipészmeisterhez, akinek meglátta azt a fiatal embert, aki a beszélgetést végighallgatta. Kiderült, hogy a cipészsegéd a gyilkosság után szegődött el a trafikhoz közellevő cipész műhelybe azzal, hogy csak néhány napig szándékozik ott dolgozni és a néhány nap letelte után Budapestre utazik. A segéd állandóan kerítte az emberek tekintetét és feltűnően lesütötte a szemét akkor is, amikor az urasszony belépett a műhelybe. Ludán nem tud alibit bizonyítani és a csomagjában talált cipészkalapács tompa vége véres. Rajta kívül őrizetbe vettek még egy betonmunkást is, aki hosszabb idő óta munka nélkül van. Eddig azonban minczen komoly bizonyíték ellene

— Eltemettek Wesselényi bárónét. Clujról jelentik: Báró Wesselényi Miklósné született Bánffy Angelát tegnap helyezték el óriási részvét mellett. Az elhunyt bárónő férje a nagyevű Wesselényi Miklós fia volt, aki sokáig aktív szerepet játszott az erdélyi politikában. A halottat Majláth püspök szentelte be, a gyászszertartást pedig Balázs András pápai prelátus végezte el fényes papi segédlettel. Erdély egész arisztokráciája elkíserte utolsó útjára a jótékonyágáról közismert bárónőt.

— Megnyitlik a Kioszk Aradon. Az aradi parkkioszk vendéglőjét szombaton este nyitotta meg a kioszk új bérője ünnepélyes keretek között. Kurták Mihály, az új bérő és Braveanu igazgató a kellemes nyári szórakozóhelyet a vendéglők minden csábítóeszközével igyekeznek Arad közönsége számára a legkellemesebbé tenni. A szombati megnyitót zsufofok ház jegyében folyt le és nem kis része van Huber Emil nagyszerű szimfonikus zenekarának abban, hogy a közönség legnagyobb része zárórág kitartott a legjobb hangulatban mulatott.

— Halálozás. Fodor Károly MAV. felügyelő Budapesten május 13-án meghalt.

— Leleplezték egy rulett-klubot Budapesten. Budapestről táviratozzák: Az elmúlt éjszakán a váci-uccai magánházban levő rulettklubban kártyarazzitást tartottak. A detektívek 100 millió értékű zsetont foglaltak le és elkobozták a rulettgépet. A játékban résztvevők igazoltatása a hajnali órákig tartott és több nő elájult az izgatottságtól. A klub személyzetét Vojnich József tulajdonossal együtt bekísérték a főkapitányságra.

— Kettős szerelmi dráma Budapesten. Budapestről táviratozzák: A József-köruton levő Savoy-szállóban Horváth József folyamór és Párisi Rózsa revolverrel agyonlőtték magukat. Hátrahagyott levelükben azzal indokolják meg tettüket, hogy házasságuk elé leküzdhetetlen akadályok kerültek.

— A budapesti Uniószínházak válsága. Budapestről jelentik: Amiről már hetek óta beszéltek budapesti színházi körökben, az most bekezdte: az Uniószínházak ma már nem tudták kifizetni a színészek félhavi gázsiját. A hatalmas színházi törzst képtelen volt megbirkózni a mindinkább súlyosbodó gazdasági helyzettel és az összeroppanás felé tart. Ma délután az igazgatóság értekezletre jött össze, amelyen kimonodták, hogy augusztus 31-ig, a kollektív-szerződés lejártáig átadják a színházakat a színészekből alakult konzorciumnak. A színészek között nagy riadalmat keltett a hír, de az-

# SPORT

**Cluj megverte Aradot.** Várafian vereség érte Clujon Arad válogatott csapatát. A mérkőzésen, amely a Herbay-vándordíjért folyt le, az aradi csapat szép, s a clujnál jobb játékot mutatott, de Salvan bíró részrehajlása és fokalpatriotizmusa megakadályozta abban, hogy az első féldő 26-ik percében Husztig lúftja után Boncicut által megszerzett vezetést egalizálhassa. A mérkőzést Arad valószínűleg meg fogja óvni, a meg nem jelent Danciu bírót helyettesítő Salvan bírászkodása miatt.

**Bajnoki mérkőzések.** Brassó, Brasovia—CFR 3:1 (3:0). Ezzel a Brasovia meg is nyerte a kerület bajnokságát. — Oradeamare. Törekvés—Egyetértés 2:1 (1:0). — Timisoara. TMTE—Polytechnicum 2:0 (2:0). TAC—Rapid 4:2 (2:0).

**Barátságos matchek Arad.** Kínzsi—ATE 3:3 (2:1). A hat tartalékkal szereplő Kínzsi, amely eleinte döntő fölényben játszott, csak a második féldő utolsó percében tudta eldöntetlenné tenni a mérkőzést. A match elején szép ünnepséggel volt: Löwenberget, az ATE kapusát, aki 100-ik mérkőzését játszotta, klubja plakettel, klubtársai babérkoszorúval lepték meg. — AAC—ZsSE 1:1 (1:1). A válogatottját nélkül felálló AAC volt fölényben a különben szüntelen mérkőzésen és Kellj révén szerzik meg a vezetést, melyet Unterreiner 11-esből egyenlített ki. Bíró: Horváth Lajos, ki Kettner (AAC) és Bokort (ZsSE) kik

## Készülnek a Zelea-Codreanu-tárgyalásra.

(Bucaresti, május 18.) Calatorescu ezredes, a bucuresti csendőrség parancsnoka, ma Turri-Severinbe utazott, hogy a szerdán kezdődő Zelea-Codreanu-per tárgyalása alatt a rend fenntartásáról gondoskodjon.

összekülönböztek, kiállította. — Timisoara: Unirea—Glória CFR. 2:0 (2:0). Az aradi csapat Husztig nélkül állván ki, nem tudott eltenfele lenni az Unireának, mely Chambré és Wetzler goaljaival biztosan győzött. — Szatmár: Sz. Törekvés—AMTE 4:2 (0:1). Az aradi munkáscsapat legjobbjával nélkül játsván, csak az első féldőben uralták a mezőnyt és Stoffa goaljával meg is szerezték a vezetést, sőt a második féldő elején Stoffa újabb goaljával már 2:0-ra vezetnek. Ezután azonban a szatmáriak kerekednek felül és Jakab 11-esből Friedmann, Tamaschek és Vadnav révén 4 goalal terbelik meg az AMTE rosszul védett hátkját.

**Klubközi birkozó-verseny Aradon.** Vasárnap este a Josif Vulcan-intézet tornatermében tartotta meg a Toki-klub junior-birkozó-versenyét, melyen az AMTEs Toki ifjúsági versenyzői nagy számban indultak. Eredmények a következők: Lég A: 1. Boksa II. AMTE, 2. Juhász (A), 3. Morár Toki. Lég B: 1. Giloze (A), 2. Pálfy (A), 3. Goldstein (T). Pehely: 1. Wéber (A), 2. Starb (T), 3. Szabó (T). Könnyűsúly: 1. Csillag (A), 2. Tóth (T), 3. Pókó (A). Közép: 1. Marek, 2. Franczis, mindkettő AMTE.

**Magyar győzelem angol profikk ellen.** Budapestről jelentik: Az MTK, FTC, Vasas és UTE csapa-

tajból kombinált együttes nemzetközi viszonylatban elsőrendű eredménnyel győzte le az angol profibajnokság harmadik helyezettjét. A magyar kombinált minden részében kiválótt nyújtott, különösen azonban védelme volt elsőrendű, mely felülmarta az angolokét. A 7-ik percben Orth, a 16-ik percben Jeszmas, a 24-ik percben Takács lövők a magyar kombinált góljait, melyeket a 43-ik percben Visard révén az angolok egyetlen gólja követ. A második féldő 41-ik percében Takács állítja be a végeredményt. A mérkőzést harmincezer néző előtt Ivancsics vezette.

**Küzdelem a magyar futóklubok között.** Budapestről jelentik: Terminustorlódás miatt több bajnoki matchet szombaton játszottak le, amelyek eredményei a következők: MTK—Zugló 7:0 (3:0). A Zugló ezzel az eredménnyel végleg kiesett az első osztályból, akárcsak a BTC. UTE—NSC 6:0 (3:0). VAC—KAC 1:0 (0:0).

**A TAC ausztriai túrája.** A TAC romániai túrára lekötötte a gráci atletikai klubot, mely Ausztria egyik legjobb csapata, ezzel szemben a TAC az ősszel Ausztriában játszik öt mérkőzést.

**Bécsi futballeredmények.** WAC—Rudolfshügel 4:0 (2:0). Wacker—Rapid 5:3 (2:2). Admira—WSC 3:1 (1:0). Hakoah—Amateure 3:0 (1:0).

**Külföldi válogatott mérkőzések.** Spanyolország válogatottja Lissza-

bonban 2:0 arányban győzött Portugália válogatottja felett. Genua válogatottja 0:0 eldöntetlen arányban mérkőzött Torinóban Torino válogatottjával.

## Leszállítják a futás-díjat.

Fakereskedők eredményes intervenciója a CFR-nél.

(Saját tudósítónktól.) Részletesen beszámoltunk arról, hogy a CFR. vezérigazgatósága bevezette a külföldi kocsk után az úgynevezett futási díj rendszerét, vagyis a külföldi államokból, főként Magyarországból Romániába érkezett vasuti teherkocsi után a kimenetelkor díjat szed. Ez rendkívül súlyosan érinti első sorban a fatermelőket, mert ez formálisan megbénítaná a Magyarország felé irányuló intenzív faexportot. A rendelet ellen megindult a tiltakozás és Bucarestben intervenció is történt, hogy a CFR. helyezze hatályon kívül ezt a kereskedelmet bénító rendszer bevezetését. A CFR. vezérigazgatósága maga is belátta, hogy ennek szigorú keresztülvitele igazságtalan és méltánytalan lenne a fatermelőkkel szemben, s éppen erre való tekintettel a vezérigazgatóság hajlandóságot mutat arra, hogy az érdekelt felekkel ezt a kérdést alaposan megtárgyalja. A békés hajlandóságot mutatja az is, hogy a CFR. vezérigazgatóság május 31-ig felfüggesztette a futásdíjak szedését, mert eddig az ideig le akarja tárgyalni az érdekeltekkel a kérdést és határoza-

# 150/0

árengedmény az összes raktáron lévő áruk ből.

## NYÁRI OCASSIO

„PRIMĂVARA” Au Printemps de Bucarest.

volt (MISSIR)

Senzaciosan nagy raktár!

Utolérhetetlen olcsó árak!

Tekintse megkirakatainkat

Dyymint:

Gyapju szövetek

Selymek

Fulardok

Crone de Chinek

Marochainok

Grenadinok

Poplonok

Vaszna

Gyapju delenek

Mosó delenek

Szőnyegek

Butor szövetek

Függönyök

sfb. sfb.

Használja fel e kedvező alkalmat csak 14 napig!

tot is akar hozni, oly arányban, hogy az új díjakat a kísértékű tüzifa és különösen a külföldre irányuló faszállítmányok elbírhatóságuk. A díjak megállapításánál tekintetbe veszik azt a fontos szempontot is, hogy a Jugoszláviából és Csehszlovákiából Magyarországra exportált fával a román faexport is felvelhesse a versenyt, mert a mai nagy díjak úgy megdrágítanák a fát, hogy a román faexport nem lenne versenyképes. A CFR. nem akarja teljesen eltörölni a díjak szedését, csupán lényegesen redukálni akarja azokat. Kiszivárgott hírek szerint a CFR. a mai futásdíjakat azok 20 százalékára szállítja le.

## Megalakul a kövérek klubja.

Csak százkilón felüli urak lehetnek az egyesület tagjai.

(Saját tudósítónktól.) Mint ismeretes, Newyorkban és Párisban megalakult és működik a „kövérek klubja”, amelybe csak száz kilónál súlyosabb emberek léphetnek be. Ez a példa most nálunk is követésre talált és az itteni kövér emberek között is mozgalom indult meg, hogy közös bajaik megbeszélésére és közös érdekeik megvédésére klubot alakítsanak. Tényleg bizonyos rokonszenv kapcsolja egymáshoz a kövéreket. A társadalom többnyire humorosan tekint a kövér tagjaira. Ma azonban amikor meglehetősen nehéz a megélhetés és súlyos anyagi gondok nehezdednek az emberekre, hajlandók vagyunk feltételezni, hogy minden kövér ember nagy anyagi jólétnek örvend és ennek köszönheti kövérségét. Ezzel szemben a kövérek azt állítják, hogy a kövérség egy külön tehetség, adomány, vagy csapás, ami egyáltalán nem függ össze a táplálkozással. Bizonyos, hogy egy párisi regényíró nem is olyan régen könyvet írt a kövér emberek közös szenvedéséről. — Érthető tehát, ha klubot akarnak most alapítani, amelybe csak száz kilón felülieknek lehet belépni és amelynek elnöke kétségkívül a legkövérebb ember lesz. Arról még nem döntöttek, hogy nők is tagjai lehetnek az egyesületnek. Az előkészítő bizottság az alapszabályokat most beszéli meg, de eddig csak egy pontban állapodtak meg, abban, hogy aki a tagok közül leszármazódik, azt azonnali kigolyózzák a klubból.

EGY ÚJ SZALMA KALAP csak Lei 10.-



STROBIN-nal

—Nincs döntés a fakiviteli vámok ügyében. Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb vámbizottság május 11-én ülést tartott és ezen az eredeti terv szerint tárgyalni kellett volna a fakiviteli vámokat. A bizottság ezen az ülésen nem foglalkozott a kérdéssel, hanem annak tárgyalását egy későbbi időpontra tette le.

# KÖZGAZDASÁG

## Kilencven millióval emelik a Banca Nationala alaptőkéjét.

Minisztertanács előtt a jegybank és az állam új szerződése.

(Bucuresti, május 18.) A minisztertanács által a Banca Nationala és az állam között megkötendő szerződés végleges megszövegezésére kiküldött bizottság ma ülést tartott. A bizottság a Banca Nationala privilégiumának 30 évre való meghosszabbítására tett előterjesztést. Elhatározták továbbá, hogy a Banca Nationala alaptőkéjét 90 millióval felelmeik, amely összegből 30 milliót a régi részvényesek jegyezhetnek, 30 millió az államot illeti és 30 millió nyílt aláírásra kerül. A régi részvényesek egy lejegyzett részvény után 500 lejt tartoznak fizetni. Az államnak járó 30 milliót a Banca Nationala fizeti alaptőkéjéből. Az új részvényesek részére egy részvény árárt 5500 lejben állapította meg a bizottság. Ebből 500 lejt számolnak el a részvény értékéül,

5000 lejt pedig az állam javára irnak a kincstárnak juttatott részvények fedezésére. A Banca Nationala felhatalmazást nyer, hogy privilégiumát a csatolt területekre is kiterjessze.

A bizottság ezenkívül kidolgozott egy pénzügyi egyezményt, amely főleg az állam adósságainak rendezésére vonatkozik. A tervzet szerint a Banca Nationala 15 év alatt köteles fokozatosan kifizetni az állam tartozásait és pedig a bank osztalékából, a forgalmi és luxusadók címén befolyt jövedelmekből és bizonyos államjegyek visszavonásából, amely jegyek a Banca Nationala vagyonának jelentékeny részét, körülbelül egymilliárd lejt tesznek ki. A bizottság által elkészített javaslatok a jövő héten kerülnek a parlament elé.

## Zürichben 2.45, Párisban 9'10 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Május 18.) Francia frank 11.60, svájci frank 41, dollár 212, angol font 1030, szokol 6.20, lira 9, dinár 3.20, márka 50, osztrák schilling 30.50, magyar korona 330. *Kifizetések:* Páris 11.20, Zürich 41.25, Newyork 213.50, London 1037, Prága 6.34, Milánó 8.74, Belgrád 3.48, Berlin 51, Bécs 30.10, Budapest 332.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Május 18.) Berlin 123.75, Amsterdam 207.75, Newyork 516.75, London 2508.50, Páris 26.90, Milánó 21.07.50, Prága 15.30, Budapest 72.60, Belgrád 8.35. *Bucuresti* 2.45, Varsó 0.00099.05, Bécs 0.0072.80.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRÉLAT. (Május 18.) Berlin 123, Amsterdam 207.75, Newyork 516.75, London 2509.50, Páris 26.80, Milánó 21.07.50, Prága 15.30, Budapest 0.0072.60, Belgrád 8.35. *Bucuresti* 2.45, Varsó 0.00099.05, Bécs 0.0072.80.

A zürichi utótőzsdén 2.45-el zárult a lej.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRÉLAT. (Május 18.) *Kifizetések:* Páris 11.15, London 1032, Newyork 212.25, Milánó 8.72, Zürich 41.20, Bécs 30, Prága 6.20. — *Valuták:* Napoleon 770, aranymárka 50, leva 1.45, török lira 1.05, angol font 1010, francia frank 11.30, svájci frank 40, lira 8.70, drachma 3.70, dinár 3.30, dollár 210, lengyel márka 40, osztrák korona 31, magyar kor. 3100, szokol 6.20.

## MOZI

xx Az aradi marosparti nyári mozgósínház. Ma, kedden este Anna Mária, egy szegény leány története című 5 felvonásos színmű Lilly Dominici-vel a főszerepben és Szóke hajfürnök című egyfelvonásos amerikai burleszk kerül bemutatásra. Kezdetre pont fél 10 órakor.

xx „Nevető örökösök” Patt és Patáchon-film az aradi Apollóban. A világhírű filmkomikusoknak ez a

legújabb filmalkítása teljes eredménnyel futja hódító körútját. A hatfelvonásos gyönyörű film szerdáiig marad műsoron. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx A „13-as autó” ma, kedden utoljára az aradi Urániában. A hatfelvonásra terjedő filmjáték egységes, gyönyörű története valóságos izgalmas, kacagtató filmregény. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az aradi Urániában szerdától „Szerelem a nő hatalma” című cirkuszdráma Fern Andrával a főszerepben.

## Tolvaj álorvos.

Kinos szenzáció egy bécsi kórházban.

(Bécs, május 18.) Az osztrák főváros orvosi köreit feltűnést keltő eset tartja izgalomban. A rendőrség sorozatos lopások miatt letartóztatott egy fiatal kórházi segédorvost, aki Bécs egyik legelőkelőbb kórházában teljesített orvosi szolgálatot. Az érdekes eset előzményei a következők: A bécsi könyvkereskedők már régebbi idő óta tapasztalták, hogy valaki állandóan lopkodja a nagyértékű tudományos könyveket. Egy fiatal orvos bevásárlás ügye alatt egy ellenőrizhetetlen pillanatban kabátjába rejt több könyvet, azután eltűnik. Az egyik könyvkereskedő jól megjegyezte magának

az ismeretlen tolvaj arcát és csak az alkalomra várt, hogy leleplezhesse. Az alkalom nem várt körülmények között igen hamar bekövetkezett. A kereskedő valamilyen betegséggel egy kórházba, a szobánforgó előkelő intézetbe ment és itt legnagyobb meglepetésére a tolvaj orvossal került szembe. Azonnal jelentést tett a rendőrségen, amely letartóztatta az orvost. Ez rövid vallatás után bevallotta, hogy ő a tolvaj és mentésére tudományszomját hozta fel. Tanulni szeretett volna, de nem állott módjában a megregrága könyveket megvásárolni. Tüzetesebb vizsgálat után azonban a rendőrség kiderítette, hogy az orvos soha nem volt orvos, nem járt egyetemre és már kétszer volt büntetve lopás miatt. Különben előkelő család elzüllött sarja. A fedezés orvosi körökben kinos szenzációt keltett, mert az álorvos hónapok óta működött a kórházban mint orvos és munkájával meg voltak elégedve.

## Tarkaság.

Hol szeretne feküdni?

Oroszországban három ember arról beszél egymással, hogy halála után hol szeretne nyugodni. Az egyik közülük erős reakcionárius és nacionalista, a másik lelkes híve a kommúnnek, a harmadik pedig — zsidó és mint ilyen pártokon felül áll.

Azt mondja a nacionalista:

— Én III. Sándor cár mellett szeretnék pihenni.

Azt mondja a kommunista:

— Én Lenin mellett szeretnék feküdni.

Harmadiknak megszólal a zsidó.

— Én a szép Ziperoviczné mellett szeretnék feküdni.

Általános csodálkozás. A nacionalista felkiált:

— Hiszen Ziperoviczné még él!

Mire a zsidó:

— No és én talán meghaltam??

= Telefonösszeköttetés Jugoszláviával. Rendelet érkezett a postához, hogy a közvetlen telefonbeszélgetés Jugoszláviával június 1-én kezdődik. Egy 3 perces beszélgetés díja 3 aranyfrank, a mai kurzus szerint 120 lej lesz.

## Kaiser Borax



A nagy hőség, erős napsütés káros behatással vannak a nők gyöngéd, hamvas arcbőrére.

Kaiser Borax-szal való gyakori lemosások megóvják a bőrt ezen behatásoktól.

Ezért vegyen Ön is még ma eredeti

**KAISER BORAX-ot**

a piros skatulyában. 550



Jó anya kis gyermekét **Höfer** hintóporral, krémmel, szappannal ápolja.

**Bráza** szappanok a legjobbak! Csak azokat használjuk!

**Válopör — négyesztendeig**

Egy ügyvéd, aki nem enged elválni az ügyfelet. — Érdekes tárgyalás a timisoarai járásbírószágon.

(Saját tudósítónktól.) Egy tegnap megtartott szürke somnás kereset tárgyalása alkalmával rendkívül érdekes részletkérdések kerültek felszínre, melyek éles reflektorként rávilágítottak egyes ügyvédi irodák pikáns praxis-titkaira.

Az eset a következő: Gruin Dumitru, egy munkás felesége válni akart az urától s ezért felkereste dr. Alföldy Géza temesvári ügyvédet, aki a pert oly kikötéssel vállalta, hogy az asszony mindennemű összegnek a felét (tartásdíj stb.) melyet urától kap, az ügyvédnek köteles átengedni.

Az asszony ezt a megállapodást — melyet törvény tilt — aláírta. Alföldy Géza ügyvéd a bíróság által a válás kimondásáig megállapított tartásdíj felét minden hó elsején tényleg le is vonta és a válóper befejezését, dacára, hogy mindkét fél válni akart négy évig elhúzta, mert keveselte a férj által felajánlott 20.000 lejt és 50.000 lejt követelt.

Az asszony végre megírta a válóper kivonatát és más ügyvédhez ment. Ez rövidesen elintézte az ügyet, a bíróság kimondotta a válást és a volt férj kifizetett ex felesége kezébe huszezer lejt. Ezt megtudta Alföldy Géza ügyvéd és somnás keresetet adott be a járásbíróhoz, melyben 10.000 lejt kifizetését kérte.

A Petrovici járásbíró előtt lefolyt tárgyaláskor Alföldy a megkötött megállapodásra hivatkozott, míg az asszony fogi képviselője, Mercea dr. helyettese éles szavakkal kikelt az ellen, hogy Alföldy a törvény tiltó rendelkezése dacára a tartásdíj felét megtartotta magának, hogy éveken át nem intézte el fele ügyét csak azért, hogy minél nagyobb hasznot huzzon a perből s hogy akkor amikor Gruin Dumitru, akinek in gatlánára a tartásdíj bevált kebelezve, a bekebelezési záradék törlesztését kérte, mert már minden tartozást kifizetett, Alföldy kijelentette volna:

— Inkább levágatom a kezemet, de törlési engedélyt nem adok.

A tárgyalóterem zsúfolásig tömve volt ügyvédekkel, akik élénken helyeselték kollegájuk szavait.

Goit dr. ügyvéd, akít a bíróság tanuként hallgatott ki mindenben megerősítette Gruin né jogi képviselőjének állításait. Érdekes, hogy Gruin képviselőjét Mercea dr. díjmentesen vállalta. Alföldy ügyvéd ügye az ügyvédi kamara legközelebbi ülésén is szóba kerül.

**Tragikus kettős szerencsétlenség**

Szászvárosi tudósítónk jelentette: Megrendítő szerencsétlenség történt az orastíri járáshoz tartozó Vajdei községben. Molán Petru és fivére Molán Juon vajdei gazdálkodók egy lépfenyében megbetegedett tehentüknek a bőrét nyuzták le, miközben mindketten vérmérgezést kaptak, minek következtében Molán Juon három napi kínlódás után meghalt, Molán Petru pedig ma is életveszélyesen beteg. Dr. Löwenstein Lajos körorvos megállapította, hogy a lépfenyés állat vére behatolt a gazdálkodónak a földműves munkától felrepedt tenyeréin keresztül a testbe s vérmérgezést okozott.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: **RETHY JÓZSEF.**

**NYILTÉR.**

A szavak alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

**ÉRTESETÉS.**

Van szerencsém t. üzletfeleimnek és megrendelőimnek szives tudomására adni, hogy a Czernóczky Testvérek cégből kiléptem és Arad Str. Eminescu (Deák F.-u.) 26. sz. alatt (a volt Beregszász-féle helyiségben) külön üzletet nyitottam, ahol kitűnő anyagból divatos és olcsó cipőket készítek. A régi cég számlái itt is törlesztethetők, vagy kiegyenlíthetők.

További szives pártfogást kér **Czernóczky Mihály,** 15169 cipőszmester.

**FELHÍVÁSI**

Hegedüs Gyulának Arad, strada Episcopul D. Radu 25. szám alatt levő hentes és mészáros üzletének átruházása folytán felhívom azokat, kiknek nevezett ellen üzleti követeléseik vannak, hogy azokat nálam 3 nap alatt bejelentésék.

**Dr. Nedelcu Miklós ügyvéd,** 2875 Arad, Városháza.

**NAGY GEZA** fényképész műterme, (Arad, Bulev. Regina Maria No. 3.) készít szép műveszi fényképeket, nagyításokat és pasteleket. —: Műlánycs árak.

**Lakáscsere.**

Arad, Piata Catedralei (Tökölly-tér) melletti háromszoba, előszoba és fürdőszobás lakásomat elcserélném Regele Ferdinánd, vagy Piata Viteazul (Ferenc-tér) közelében levő hasonló, esetleg nagyobb lakással. 10230

Cím: Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad

Rudolf Mosse 7015

**Tégla**  
nagy méretű, kitűnő minőségű

**Cserép**  
duplafalacos 253. sz. legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható

**Pollák Sándor**  
gőztéglyagyárában, Aradon.

**SZÉPFEKVÉSŰ**  
háztelék eladó, elfoglalható szoba konyhás belső házzal. Arad, Strada Carabei (Hajó-ucca) No. 44. 2462

**Olcsón eladó**  
Str. Damna Balassa (Purgly-ucca) 46. számú ház parkirozott udvarral, kerttel, elfoglalható lakással. Bővebbet: „Fortuna” Wallinger Irodában, Arad, Str. Consistorului 31. 1017

**Piac tér közelében.**  
komplettül berendezett asztalos műhely házzal együtt, kivándorlás miatt, olcsón eladó. Bővebbet: „Fortuna” (Wallinger) Irodában, Arad, Str. Consistorului 31. 1016

**Társat** 16091  
keresek 10.000 lejjel korlátlan Itál-mórési engedélyemhez. Bővebbet: Urasul-iroda Arad, főpostával szemben.

**Bőriparosok!**  
**Gyűjtő Sándor**  
bőrkereskedésében, Arad, Bulev. Regele Ferdinánd 17. sz. alatt 2870  
**cipőfelsőrészek**  
gyorsan és pontosan elvészítotnek.

**Főútvonalon,**  
augusztusra kiadó, nagy világes, uccai bejárattal 2841  
**pince-üzlet**  
műhelynek, vagy raktárnak megfelelő. Ugyanott nagy boros pince kiadó azonmaira. Arad, Bul. Reg. Ferd. No. 22. II. emelet.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

**VOX! VOX!** 1970

Hangkészülékek és lemezek a leg-tökéletesebbek nagyvárosokban  
**Hegedüs Gyula cégnél, Aradon**

**Az utvinisi (ötvenes) uradalom**  
1925 máj. 24-én d. p. 8 órakor árverés útján elad  
**mezőgazdasági gépeket.**  
Vonatállomás Utvinis, Acsev

**ANDRÉNYI PEZSGÓK**  
a legjobbak.

Prima minőségű osztrák  
**darabos mész**  
waggontételben kapható:  
**KORNIS TESTVÉREK-nél, Arad.**  
Telefon szám: 501, 90, 355.

L'ami de la femme!!!



**CH. DUPRÉ**  
EAU DE COLOGNE  
POUDRE  
SAVON  
CRÈME

**Bouquet d'Origan**

**Iz, szín és táperő az „UHU“-pótkávé előnyei**

**Egyszép vagyont**  
**1200 dollárt**

vagy egy most épült, tűres, elfoglalható modern három szoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló házat nyerhet, ha megveszi a Kósa-féle házorszolás egy sorsjegyét 250 lejtért. Senki ne tüljön fel hangzatos hirdetéseknek! Ennél a házorszolásnál összesen csak 1800 és nem sokezor sorsjegy bocsátott ki, a nyeres esélye tehát mindenki számára realizálva van. A sorsolást közjegyző és külön polgári bizottság végzi az érdekeltek szemelőtt. **Húzás visszavonhatatlanul 1925. június 1-én.** Sorsjegyek: Aradon az Oc-togon tőrszében, a Kerpel könyvkereskedésben és az Atlantika csemegeüzletben. Temesváron, a Bánát hírlapirodában kaphatók.

Tavaszi és nyári blous, ruhák és felöltők legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrása

# Iuliu PLESZ Gyula

központi ruhanagyáruháza  
3028 ARAD, Moese hírt.  
aszínház hátsó bejáratával szemben

Figyeimes kiszolgálás.

\* Külön angol- és francia szabóság. \*

Kérem a címre figyelni.

## APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 2 lej 50, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szótól hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket visszavetse, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyesbítse.

### Alkalmazás.

TISZTESSÉGES kifizetői fix fizetés-sel, jutalékkal és lakással könnyű munkára azonnali felvételt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2686

VILLANYSZERELŐ seréd felvétetik. Gáspár, Arad, Str. Horia 2. 2843

MUNKÁSLANYOK felvétetnek Azurul vegyészeti gyár. Arad, Str. Ciontea (Pölsenberg) 19. 2824

KIFUTÓ! fiu vagy leány felvétetik Schwarz ügyesnél, Arad, a szidőtemplom mellett. 2856

MUNKÁSOKAT és tanulókat felvesz Czernozky Mihály cipőkészítő, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 26. szám. 15168

MASAMOD, elsőrendű munkaerőt, állandó munkára felvesz. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérék. 2859

PERFEKT kereskedő, 30 éves nő, románul, magyarul beszél és ír, fordít, üzletvezető, raktárnoki, vagy hasonló állást keres. Ajánlatokat „Beállítás” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérék. 2861

FIZETŐLEANYOK felvétetnek. Damián Erzsébet női divat-szalón, Arad. 2860

ÜGYES varrónő, ismeretségi hiányában házakos ajánlkozok. Cím: „Fortuna” (Wallinger) irodában, Arad, Str. Consistorului 31. 1016

EGY jóházból való fiut felveszek tanuló-nak. Schwarz Csabol bentos-mészáros, Cermei (Csermő). 2835

HAZVEZETŐNŐ, ki több évig háztartás minden tekintetében ezülig a legnagyobb megelégedést érdemelte ki, önálló tudásával uradalmi háznál hasonló állást keres. Anyahelyettesnek, vagy magános uriember háztartásán vidéken is vállalja. Cím: Özy. Nagy Gy. né. Temesvár, Hunyadi u. 22. 2862

SZAKAOSNÉ vidékre felvétetik. Cím: „Fortuna” irodában strada Consistorului 31. 1016

### Vétel és eladás.

FELSZAMOLÁS alatt álló fűszerüzlet még raktáron levő árukészletét minden elfogadható áron kiadja. Ugyanott motorkocsi sódaráló, pálinkát felszereléssel, könnyű strátkocsi, káziokai, jö-karban levő kerékpár eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2867

EGY DRB. 1-2 HP. villanymotor eladó. Cím: Arad, Str. Ciontea No. 118. (Illés-utca) 2866

GYÖNYÖRŰ fekete, rövid, keresztúros zongora eladó. Arad, Calea Saguna (Varjassy Lajos) 161. 16091

GYÜMÖLCS és ZÖLDSEGFÉLE eladó. Horlingné, Pálos Neuman asztalos mellett. 2858

EGY HÖFFER kazán 6 HP. üzembékes állapotban, eladó. Arad, Str. Teodor Serb 8. szám. 2874

ELADÓK Cormick Johnston és Walter-Wood aratógépek kitűnő állapotban. Más-osa! uradalom. 10280

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

EBÉDLŐ perzsaszőnyegek, vitrin, antik posár, vitrin tárgyak, uriszoba, háló, ebédlő és szalon berendezések, ezüst retikülök, ezüst evőeszközök. Bieder-mayer szalón, különböző butorabok, futó szőnyeg, ágyterítő, asztalterítő, tükörös plüsch ebédlődivány, gyermekágy, szerviz, dísztárgyak, fotelok, puffok, alaskai róka, antik álló óra, festmények, fiu ruhák, férfi felöltők, tölcsermélküli gramofon, vázák stb. igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului No. 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EZERJÓFŰ GYOMORELIXIR. pártatlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuottság, emésztési zavaroknál. Övakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 6438

MINDENMŰ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorabokat, dísztárgyakat, mindentéle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-utca) I. em. jobb. 1000

EZÜSTÖT, antik butort magas áron veszek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

JÓKARBAN levő szállóprés eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2727

VANILLOGEN pótolja a drága varfiliát. Földes gyógyszerár Arad. 2728

ÖSSZES könyvek leszállított áron. 110 ezer kötetes kölcsönkönyvtár. Krausz Paulin színházépület Arad. 2731

Dr. MLADEJOWSKY egyetemi tanár Sclerol syrupja a vérérdény elmeszesedés legújabb gyógyszere Földes gyógyszerár Arad. 2433

BUTORRAKTÁRAMBAN ebédlők. há-lószobák olcsóáron kaphatók Wiegensfeld, Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 6. szám. 120

ARADHEGYALJAI bort, szőlőbirtokot, házat, mézet, tengerit, pálinkát elad és közvetít Ruzsonyi Endre ügynöksége Siria. 2768

PERZSASZŐNYEGEK olcsón egy pár napig. Salon Artistique Arad, Fischer Eliz palota, ezüstöt, antique butort magas áron veszünk. 2802

**Használt ólom**  
megvételre kerestetik.

### Ingyen.

ARAD. Piata Catedralei (Tökölly-tér) közelében lévő ház eladó. 3 szoba, konyha stb. elfoglalható. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2776

MODERN tűzletház, melyben régi másodosztályú vendéglő van, korlátlan italmé-ressel, lakással eladó, azonnal átvehető. Értekezhetni háztulajdonossal strada Episcopul 28. (Magyar- és Ciontea sarok.)

MAGAN- és bérházak elfoglalható lakásokkal, női kalapszalón legforgalmasabb helyen, hatszemélyes autó olcsón eladó. „Italia” ügynökség Arad, str. Alexandru I. (Salac-u.) 2870

Házak elfoglalható lakásokkal legolcsóbban vehetők: „Fortuna”-Wallinger-iroda utján, Arad, Str. Consistorului 31

### Üzletek.

VÁMMALMOT bérelnék kellő szakismeret és garanciával. Ajánlatot „Malom” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérék. 2782

ARAD, Str. Romanului 12. (Zrinyi) hosszú, világos, betonizált front pince kiadó. Értekezhetni háztulajdonosnál. 2868

KÉT SZÉP tűzlethelyiség egy kisebb és egy nagyobb a egy garage azonnal kiadó. Orutay palota Arad. 2868

### Lakás.

KETSZOBA, konyhas udvari lakás átadó a centrumban. „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben. 18091

KÉT- és háromszobás lakások kiadó. „Italia” ügynökség, Arad, Str. Alexandru I. (Salac-utca). 2871

### Különféle.

ASSZONYOK. leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabászat tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 5685

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betáblázásra a legelőnyösebben folyósítanak. Haasz-iroda, Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. 16552

### Bognár!

Temesremetei gazdaság keres rögtön belépésre éves bognárt. Jelekezni lehet:

**Kanizsa Béla,**  
Timisoara, Erzsébetváros, Mikszáth-utca 7. 2873

### Kövezést

és mindenmű utépítést a legelőnyösebb feltételek mellett vállal és készít bárhol SZTANITY GYÖRGY kövezési vállalkozó Arad, Piata Sft. Sava 6. (Szerb-palota.) Költségvetések díjtalanok

### Kisebb nagyobb házhelyek

a Str. Fabrica 27., 29. sz. (rég. szám 7.) alatt eladók. Bővebbet: Kalász János börtönletében, Arad, Strada Piata Avram Iancu No. 3. 2741

### Uri magánház

belvárosban a piactér közelében 4 szobás fürdő és cselédszobás lakással üvegezett zárt folyosóval, parkirozott udvarral és nagy gyümölcsös kerttel ELADÓ. Értekezni Dr. WEIL ügyvédnél. Arad, Str. Eminescu No. 4

### Fogászat!

Foghuzás: (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej.  
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.

Fehér fogak kautschukra 1917 drb. 40-50 lej.  
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.

**FRIDA D'MOUDJALLED.**  
Vizsg. fogásztné, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József (Fog-ut)

## Bogdárigós-fürdő

(Jud. Timis.) 1016

mely egész Erdély közönségének a legkedveltebb gyógyulást kereső helye, teljesen modernül berendezve, villanyvilágítással ellátva, június 1-től fogva áll a közönség rendelkezésére. Ezen közkedvelt fürdő pártatlan gyógyhatásánál fogva nagy eredménnyel gyógyít: reumát, csúzt, köszvényt, ischiást, lobosodást, benuást, viszértágulást és mindenféle női bajokat. — Gyönyörű sétányok. —

Tiszta, kényelmes szobák. Elsőrendű konyha! Állandó elsőrendű olgányzenekar játszik. Közvetlen vonatok Lipován és Timisoarán át.

Autoközlekedés Aradtól.

No. 105-1925.

### PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Subsemnatul executorul judecătoresc prin acestea publica, ca în urma decisiunei judecătorești Ocol Radna, cu No. G. 2668-1925. favorea lui Chelmasan Persida și comp repr. prin avocatul Dr. Henric Szegő pentru suma de 5856 lei capital și succes, în contra lui urmaritului mobile urmatoare și anuce caii, cer prețuite în 2900 lei, în 29. Mai 1925. la oare 4. p. m. în comună Caprața la casa No. 2. vor vindem licitație publica.

Radna la 14. Mai. 1925. 2854

Arpad Tichy,

executor judecătoresc.

Tiberiu SOLTÉSZ Tibor, cérna és fonalárak importja, G. B. C. Arad, Str. Horia I.  
cérna kizárólagos egyedárusítása

Utlevél vizámozást naponkénti futárindítással Gyűjtőhelyünk nincs!  
Sándor hírlapiroda vállal, Arad, Bul. Regina Maria 10.  
(Hajós gyógytár mellett.)

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatalos: Aradi közlönykiadó.